

ЧУЙКО Олег Олександрович

**Міграційні проблеми в Європейському Союзі:
причини виникнення та механізми вирішення /
Migration Problems in the European Union: Causes
and Mechanisms of Solution**

спеціальність: 291 - Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітньо-професійна програма - Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Кваліфікаційна робота

Виконав студент групи
МВСКм-21
О. О. Чуйко

Науковий керівник:
д.е.н., професор, О. І. Тулай

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту:

" ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

О. І. Тулай

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	6
1.1 Міграція як проблема соціального та політичного характеру	6
1.2. Міграційна політика Європейського Союзу	16
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	24
2.1. Причини виникнення міграційних процесів в ЄС	24
2.2 Моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів в ЄС середовищі	28
2.3 Наслідки міграційних процесів в ЄС: виклики та можливості	39
Висновки до розділу 2	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	48
Висновки до розділу 3	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66

ВСТУП

Актуальність теми. Міграційні проблеми в Європейському Союзі залишаються актуальними через низку чинників, які призводять до масового переміщення населення, а також складних політичних, соціальних та економічних викликів. Актуальність міграційних проблем в Європейському Союзі залишається високою через їх значний вплив на політичну стабільність, соціальну інтеграцію, економіку та безпеку.

Міграційні потоки часто стають джерелом політичних посилок у ЄС. Країни-члени мають позиції щодо розподілу мігрантів, що можуть призвести до внутрішніх конфліктів, що підтримує єдність ЄС і ускладнює прийняття спільної політики, що впливає на стабільність усього регіону.

Війна в Україні у 2022 році призвела до нового масового потоку біженців до країн ЄС. Це додало навантаження на соціальні системи багатьох європейських країн, показуючи, що важливою є швидка адаптація міграційної політики до нових криз.

Велика кількість мігрантів потребує ефективної програмної інтеграції, щоб уникнути соціального напруження та полегшення адаптації новоприбулих до європейських суспільств. Без належної інтеграції може зростати соціальна ізоляція, безробіття серед мігрантів, що в свою чергу закінчується ризиком радикалізації.

У деяких європейських країнах дефіцит робочої сили через демографічні зміни та старіння населення. Міграція може частково викликати цю проблему, забезпечуючи нову робочу силу. Проте інтеграція мігрантів у ринок праці потребує додаткових ресурсів та зусиль.

Очікується, що кліматичні зміни продовжують стимулювати міграцію з регіонів, що найбільше постраждали від посух, повеней та інших екологічних катастроф. Це ставить перед ЄС нові виклики в управлінні міграційними потоками.

Потоки нелегальних мігрантів та діяльність злочинних мереж, які займаються торгівлею людьми, є серйозною загрозою для безпеки на кордонах ЄС – це питання потребує постійного вдосконалення системи контролю та співпраці з країнами походження та транзиту.

Актуальність міграційних проблем у ЄС зумовлена їх безпосереднім впливом на всі аспекти життя Європейського Союзу: від політики та економіки до соціальної сфери та безпеки.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є пошук шляхів вирішення міграційних проблем в ЄС.

Виходячи з мети дослідження, у роботі поставлені такі завдання:

- охарактеризувати міграцію як проблему соціального та політичного характеру;
- проаналізувати міграційну політику Європейського Союзу;
- дослідити причини виникнення міграційних процесів в ЄС;
- провести моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів в ЄС середовищі;
- визначити наслідки міграційних процесів в ЄС: виклики та можливості;
- представити шляхи вирішення міграційних проблем в Європейському Союзі.

Об'єктом дослідження є міграційні проблеми в Європейському Союзі.

Предметом дослідження виступають сучасні тенденції міграційних процесів в ЄС середовищі.

Методи дослідження: індукції, дедукції, аналізу, синтезу, узагальнення та графічного відображення.

Наукова новизна полягає в тому, що в дослідженні проведена інтеграція знань з різних дисциплін, таких як соціологія, політика, економіка та екологія, для розуміння складності міграційних процесів. Також проведено розгляд нових причин і факторів, що впливають на міграційні процеси, такі як зміни клімату, глобалізація, технологічний прогрес та їхній вплив на мобільність населення.

Практичне значення отриманих результатів дослідження міграційних проблем у ЄС сформована завдяки його впливу на реальну політику та практику, а також на суспільство в цілому:

Отримані результати можуть слугувати основою для формування більш справедливих і ефективних міграційних політик, що враховують потреби як мігрантів, так і приймаючих країн. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення програми соціальної інтеграції, що включає навчання, освіту, мовні курси та професійну підготовку, з полегшення адаптації мігрантів до нового середовища.

Положення, що їх винесено на захист. Усі наукові результати, які містяться в кваліфікаційній роботі і винесено на захист, отримано автором особисто.

Апробація результатів дослідження

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота загальним обсягом 72 сторінки складається з вступу, трьох розділів, висновків, містить список використаних джерел із 60 найменувань. Кваліфікаційна робота містить 2 таблиці та 3 рисунки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

1.1 Міграція як проблема соціального та політичного характеру

Міграція як соціальна і політична проблема є одним із ключових викликів сучасного світу, що охоплює питання економіки, безпеки, культури та прав людини. Її вплив є багатоплановим і вимагає комплексного підходу з боку держав та міжнародної спільноти.

У сучасному світі глобальна міграція стає одним із потужних факторів, що формують не лише світовий економічний і політичний ландшафт, а й соціокультурний ландшафт майбутнього. З одного боку, міграційні процеси є результатом інтеграції окремих суспільств і національних економік у міжнародні відносини, а з іншого боку, їх можна розглядати як додаткові соціальні зміни в країнах, які приймають мігрантів, і країнах, з яких вони виїжджають.

Крім того, динаміка міграційних процесів показує, що в найближчі десятиліття кількість населення зросте, а його соціальні та культурні характеристики зростуть ще більше. Відповідно, значно зростає значення мультидисциплінарного знання способів і тенденцій міграції, що підвищує інтерес до цієї проблеми представників багатьох галузей наукового знання. Зараз проблемами міжнародної міграції займаються економісти, демографи, географи, історики, політологи, правознавці, соціальні антропологи та психологи, але в майбутньому ми припускаємо, що ця увага може залучити до досліджень й інших спеціалістів (зокрема, педагогів, філософів, філологів тощо).

Розглядаючи умови цього складного соціального явища, кожна наукова дисципліна має свій власний перелік питань, гіпотез і підходів для тієї галузі

знань або яку вона вибирає [3].

У рамках економічної орієнтації у вивченні міграції безперечно виділяється неокласичний підхід, головним чином завдяки його впливу на теорії та моделі міграції. Головною передумовою неокласичної теорії міграції є різниця в рівнях заробітної плати між регіонами/країнами походження та призначення мігрантів як причини міграційної мобільності населення. Воно (розуміння) виникло в загальних рамках неокласичної економічної теорії, яка пояснювала рух факторів виробництва, зокрема праці, економічними відмінностями між країнами. Інструментом нівелювання цієї нерівності є міграція, тому в літературі неокласична теорія отримала назву «просторово-економічної рівноваги». Це опосередковано показує, що в міру економічного зростання та міграції в країнах, що розвиваються, розрив у заробітній платі поступово зменшується, і стимули до міграції зменшуються.

На макрорівні неокласична теорія пояснює міграцію як результат географічних відмінностей у пропозиції та попиті на робочу силу. Різниця в заробітній платі, що виникає в результаті цього, спонукає працівників переходити з низькооплачуваної сфери з надлишком робочої сили до високооплачуваної з нестачею робочої сили. Міграція забезпечує переміщення робочої сили туди, де немає нестачі, і з місць, де є надлишок. Водночас відбувається створення фінансових потоків у зворотному напрямку. У неокласичній моделі в результаті міграції населення ставки заробітної плати в приймаючих країнах і країнах походження поступово вирівнюються. У перспективі це мало б усунути мотивацію до міграції. Насправді ж відбувається навпаки: розрив між рівнями доходів населення в різних країнах збільшується, а відповідно зростають і стимули до міграції.

На мікрорівні неокласична теорія міграції представляє мігрантів як осіб, які приймають міграційні рішення, зважуючи очікувані вигоди та очікувані витрати. За умов вільного вибору та доступу до інформації передбачається, що іммігранти поїдуть туди, де вони зможуть продемонструвати свої професійні навички на більш високому рівні та відповідно заробити більше грошей. По-

перше, неокласична теорія міграції застосовується до внутрішньої міграції, переважно міграції із села в місто. Велику роль у цьому напрямку відіграла модель Тодаро-Харріса [2]. Ці ідеї були особливо застосовні до міжнародної міграції. Розвиток теорій мікрорівня, зокрема теорії міграційних мереж, пояснив, чому існування соціальних зв'язків між мігрантами в країні призначення є важливим для зменшення матеріальних і психологічних витрат міграції. Пізніше ідея порівняння очікуваних вигод і витрат поширилася в теоріях міжнародної міграції. Дж. Борхас запропонував ідею «глобального імміграційного ринку», на якому іммігранти обирають свої потенційні напрямки шляхом порівняння вигод і витрат у кожному конкретному випадку [2]. Розвиток регіональних і міжнародних ринків праці надав іммігрантам великі можливості для такого вибору.

Відповідно до концепції людського капіталу, причини міграції розглядаються на мікрорівні: кожна людина є результатом інвестицій у свою освіту, навички, здоров'я тощо. Так само міграція може бути способом інвестування в себе, якщо вигоди від міграції перевищують витрати. Найважливішим методологічним результатом цього напрямку теорії міграції є те, що внутрішня структура ринку праці включається в нього, крім загальної динаміки ринку праці, такої як рівень заробітної плати та відмінності у можливостях працевлаштування.

Більшість наступних удосконалень неокласичної теорії міграції спочатку намагалися пояснити непропорційну участь країн та окремих осіб у міграційному процесі. Тому згідно з теорією розділеного (подвійного) ринку праці міжнародна трудова міграція розглядається як результат структурних факторів, особливо постійного попиту на іноземну робочу силу, поведінки економічно розвинених країн. Фрагментація ринків праці, як правило, має місце в багатьох країнах ринкової економіки на постіндустріальних етапах економічного розвитку. Якщо робочі місця в «первинному» капіталомісткому секторі забезпечують стабільну зайнятість і високу заробітну плату для національної робочої сили, то «вторинний» трудомісткий сектор пропонує

низькі зарплати, стабільність і обмежені можливості для професійного розвитку, тим самим знижуючи привабливість країни.

Принципово інше тлумачення міграції пропонує структурно-історичний підхід, коріння якого можна знайти в марксистській політичній економії, а найбільш повне відображення – в теорії світових систем і концепції нової міжнародної економічної системи. По суті, структурно-історичний підхід виник як протилежність неокласичній теорії. Її прихильники постулюють поділ світу на розвинені та слаборозвинені країни, а різні ресурси розвитку та капіталізм просочуються в слаборозвинені країни для участі в міжнародних міграційних потоках, що посилює нерівність. Замість модернізації та поступового економічного зростання, як це описує неокласична теорія, бідні країни займають маргінальне становище в глобальній геополітичній структурі. Активні міграційні дослідження в рамках структурно-історичного підходу в 1970-х і особливо в 1980-х роках трактували міжнародну міграцію як нерівномірний розвиток.

На цьому ж тлі з'явилася концепція залежного розвитку, яка стверджує, що міжнародна міграція є не просто небажаним явищем в економіках слаборозвинених країн, а радше причиною посилення відсталості та залежності, а не як економічний ресурс і соціальний розвиток. Згідно з цією точкою зору, міграція руйнує традиційні зв'язки сільських громад, підриває їх економіку та насильно «виштовхує» людей із традиційної економіки. Ця точка зору здебільшого збігається з прихильником теорії світових систем

І. Валлерстайном, який поділяє країни на центральні, напівпериферійні, периферійні та незалежні, виокремлюючи їх положення у світовій економічній системі. У цій конструкції капіталістичні відносини супроводжуються міграцією свого «надлишкового» населення в периферійні країни. Фактично глобалізація «підлаштовує» міграцію під мінливі вимоги світового ринку праці [19].

Історична версія міжнародного світового порядку фактично була відкинута нещодавною «реформою» світового порядку, де багато раніше

відсталих країн пережили вражаюче економічне зростання.

І неокласична теорія, і структурно-історичні теорії не пояснюють, чому деякі люди всередині країни вирішують мігрувати, а інші вирішують мігрувати між певними країнами. На це питання спробувала відповісти концепція «тяжіння-відштовхування». Модель «тяжіння-відштовхування» стала домінуючою міграційною теорією в міграційній літературі через її особливу популярність і, можливо, через її відносну простоту. Часто виділяють дві основні сили, які створюють чинники притягування та підштовхування – демографічний (внутрішня міграція, яка є необхідною для виходу з села через зростання сільського господарства), і міжнародна міграція – демографічне старіння та зменшення населення в багатих країнах, що розвиваються на тлі безперервного зростання населення) та економічні (відмінності в заробітній платі та можливостях працевлаштування). Концепція фактично пояснює, чому одні й ті ж фактори приваблюють, а інші ні. Іншими словами, не враховується різноманітність і відокремленість суспільства в країнах походження, тобто соціологічна складова формування міграційних потоків залишається за межами конструкції цього поняття. На перший погляд, припущення про те, що люди мігрують із країн/територій із низькою оплатою праці до регіонів із високою оплатою праці, не виглядає нелогічним. Але не завжди це підтверджується індивідуально. Відбудеться міграція чи ні, залежить не від привабливості місця призначення, а від індивідуальних особливостей мігранта (кваліфікація, вік, освіта, стан здоров'я тощо), чи відповідають вони потребам приймаючої країни.

Відмінності між різними країнами пояснюють, чому іноді міграція йде з країн з вищою середньою заробітною платою до бідніших країн. Крім того, дослідження показують, що кореляція між рівнем нерівності в оплаті праці та рівнем міграції не є лінійною.

Тому, хоча існує багато підходів до тлумачення природи міграції, можна стверджувати, що жоден напрямок не є безспірним і не суперечливим [14].

Міграція – це переміщення людей у межах певних територій зі зміною постійного місця проживання або поверненням на нього.

Причини міграції населення:

- причини політичного характеру: втеча від політичних переслідувань, расової, релігійної та національної дискримінації, повернення додому у зв'язку зі зміною політичних умов тощо;
- військові, пов'язані з веденням війни (демобілізація, передислокація тощо);
- племінні, пов'язані з перебуванням некорінного населення в країнах, що перебувають у значному становищі;
- економічні та соціальні, пов'язані з пошуком роботи, високими доходами, особливо для пошуку роботи, викликаного економічною нестабільністю та безробіттям.
- трудова міграція населення:
 - у широкому сенсі пов'язане з переміщенням робочої сили на території іншої країни, експортом та імпортом робочої сили, усіма видами регіонального переміщення;
 - з вузької точки зору – переселення громадян однієї країни в іншу державу, яке супроводжується зміною громадянства.

До основних соціально-економічних причин міжнародної трудової міграції належать: висока щільність населення країн; низький економічний розвиток і, як наслідок, масове безробіття; низька заробітна плата, низький рівень життя.

Міжнародна міграція включає:

- 1) Еміграцію – переміщення робочої сили з однієї країни в іншу.
- 2) Імміграція – в'їзд робочої сили в країну перебування.

Різниця між цими двома потоками полягає в темпі міграції та кумулятивному темпі масової міграції. Міграційні процеси можна класифікувати за тривалістю та характером переміщення робочої сили, рівнем кваліфікації мігрантів та рівнем легальності [5].

Загальна характеристика видів міжнародної трудової міграції:

1. За часом і характером переміщення: постійна міграція, яка передбачає

виїзд в іншу країну на постійне проживання, тимчасова міграція, яка передбачає повернення в країну походження через певний період часу, сезонна міграція, що включає сезонну участь іноземних працівників для виконання сезонних робіт; маятникова міграція, коли мігрант регулярно перетинає кордон країни, якщо він має постійну роботу в іншій країні, але проживає в країні походження (мешканці прикордонних територій, спеціалісти, які працюють вахтовим методом); міграція заміщення, яка замінює міграцію національної робочої сили міграцією слаборозвинутих країн; кругова міграція передбачає регулярну заміну іммігрантів у приймаючій країні корінними жителями, які проживають на тій же території; зворотна міграція, яка передбачає повернення біженців, які виїхали в іншу країну на постійне проживання, в країну походження.

2. На рівні легальності: легальна трудова міграція за угодою про надання повної легальності мігранту; напівлегальна міграція, що включає законність перебування іммігрантів на території країни і характер нелегальної (тіньової) праці; нелегальна імміграція працівника з урахуванням відповідних національних законів і міжнародних угод.

3. За кваліфікаційним рівнем іммігрантів: «відтік знань» – імміграція висококваліфікованих кадрів; міграція кваліфікованої робочої сили; міграція некваліфікованої робочої сили;

4. За способом проведення: організовані – добровільні та обов’язкові (здійснюються державою, громадськими організаціями або за участю спеціальних підприємницьких структур); неорганізовані: індивідуальні, стихійні міграції [9].

Міжнародна трудова міграція є частиною міграційних процесів, що відбуваються на міжнародному рівні, стає одним із найважливіших аспектів міжнародних економічних відносин. Міжнародна трудова міграція (від лат. *migration* – рух, рух) – переміщення трудового населення з однієї країни в іншу на міжнародному ринку праці. Це насамперед форма переміщення населення з одного центру в інший з відносним приростом. Причинами економічної

міграції є різний рівень економічного зростання окремих країн, різниця в умовах оплати праці, наявність безробіття в окремих країнах, діяльність міжнародних корпорацій, які експортують робочу силу в іноземних філіях.

Крім трудової міграції вчені розглядають вимушену міграцію внаслідок військово-політичних подій, релігійну та етнічну міграцію та інші чинники, що спонукають людей до переселення. Глобалізація торгівлі, розвиток транспортних і комунікаційних технологій, демографічні зміни є драйверами міграційних потоків. Розвиток транспортних і комунікаційних систем, певна інтеграція законів певною мірою полегшує процес переміщення людей з однієї країни в іншу, сприяючи таким чином міграційним процесам.

Основні причини міжнародної трудової міграції:

- незадовільний економічний стан працездатного населення в країнах міграції (низька заробітна плата, безробіття, низький рівень життя, бідність тощо);
- стабільний, відносно високий рівень заробітної плати в основних імміграційних центрах (США, Західна Європа);
- відносно високий технічний рівень роботи в країнах імміграції;
- соціальні умови для повної реалізації можливостей людини в країнах імміграції та ін. [11].

Процес імміграції можна вважати економічною перевагою для країни, оскільки іммігранти часто економічно активніші за корінних жителів і готові виконувати важку роботу за меншу зарплату або гірші умови праці. Усі ці фактори можуть підвищити продуктивність праці та забезпечити економічне зростання в країні перебування іммігрантів. Макроекономічні переваги міжнародної міграції включають збільшення пропозиції робочої сили в країні, оскільки компанія матиме ширший вибір майбутніх працівників. Це також призводить до запобігання або зменшення інфляції заробітної плати, оскільки збільшення пропозиції на ринку праці може задовольнити потреби компаній відносно потреб працівників [13].

Однак можна виділити деякі недоліки міграційних процесів у

приймаючій країні. Перш за все, може бути знижена заробітна плата, особливо в низькокваліфікованій частині ринку праці. Збільшення пропозиції низькокваліфікованих працівників знижує відносну заробітну плату місцевих робітників. По-друге, наявність працівників, готових працювати за відносно низьку зарплату, може призвести до того, що роботодавці нехтують продуктивністю, навчанням та інноваціями. По-третє, збільшення кількості мігрантів може сприяти організованій злочинності та торгівлі людьми, що посилює контроль безпеки.

З одного боку, міграція зменшує безробіття, покращує життєві шанси молодих мігрантів, приносить заощадження, навички та міжнародні зв'язки. Проте можна виділити кілька негативних факторів, а саме економічні втрати внаслідок міжнародної міграції через втрату молодих та висококваліфікованих працівників, особливо медичних. Проблема полягає в тому, що в багатьох випадках політики недостатньо розуміють наслідки імміграції. Наприклад, коли уряд витрачає багато грошей на розвиток спеціальних навичок, але більшість кваліфікованих людей потім вирішують мігрувати в інші країни, де є високий попит і висока заробітна плата в цій сфері. Повне розуміння потреб місцевого ринку праці та міграційної ситуації допоможе урядовцям сформулювати політику на основі потреб людей та економіки. Отже, стратегії розвитку повинні враховувати вплив галузевої політики на міграційні рішення людей, використання грошових переказів і стабільність тих, хто повертається [10].

Міжнародна трудова міграція в сучасних умовах набуває все більшого значення, є невід'ємною частиною процесів економічного розвитку України. Якщо не враховувати і не впливати на міграційні процеси, це може мати серйозні економічні наслідки для країни [6].

Отже, мігранти часто стикаються з проблемами адаптації до нових умов життя, зокрема мови, традицій та культурних норм. Це може призводити до ізоляції та культурних конфліктів. Місцеве населення іноді реагує неприязно на появу мігрантів, що створює соціальну напругу.

Мігранти часто зіштовхуються з дискримінацією на ринку праці та в

доступі до соціальних послуг – це може призвести до соціального поділу і маргіналізації великих груп населення.

Масова міграція може тиснути на системи охорони здоров'я, освіти та соціального забезпечення. Держави, які приймають велику кількість мігрантів, можуть не мати достатніх ресурсів для надання належних послуг.

Міграція впливає на демографічну структуру країн, зокрема на зростання або скорочення населення. У деяких випадках це допомагає вирішити проблему старіння населення, в інших – сприяє зростанню соціальної нерівності.

Держави повинні розробляти політику контролю за міграційними потоками, що включає управління кордонами, видачу віз та надання притулку. Неконтрольована міграція може спричинити зростання злочинності, незаконну міграцію та торгівлю людьми.

Міграція іноді стає інструментом політичного тиску між державами. Деякі країни використовують міграційні потоки як засіб впливу на внутрішню або зовнішню політику інших країн. Зокрема, це стосується регіонів, де йдуть конфлікти чи війни, як-от на Близькому Сході чи в Україні.

Зростання міграційних потоків часто стає причиною підйому націоналістичних настроїв, популістських рухів і ксенофобії. Політичні партії можуть використовувати міграційні питання для мобілізації своїх прихильників, звинувачуючи мігрантів у проблемах економіки та безпеки.

Міграція вимагає міжнародного співробітництва для координації зусиль з управління міграційними потоками та захисту прав мігрантів. Проте іноді інтереси країн розходяться, що призводить до політичних конфліктів і суперечок щодо розподілу тягаря міграції.

Міграція є важливим питанням, яке вимагає ефективної соціальної та політичної відповіді. Політики повинні знайти баланс між забезпеченням безпеки, економічною стабільністю і захистом прав мігрантів, оскільки міграційні процеси впливають на всі сфери суспільного життя.

1.2. Міграційна політика Європейського Союзу

Міграційна політика Європейського Союзу (ЄС) є комплексною системою правил і заходів, спрямованих на управління міграційними потоками, захист прав мігрантів і біженців, а також забезпечення безпеки кордонів. Вона охоплює як внутрішню, так і зовнішню політику, залучаючи країни-члени ЄС до координації зусиль у вирішенні спільних міграційних викликів.

Європейська Рада відіграє важливу роль у цих зусиллях, встановлюючи стратегічні пріоритети. Виходячи з цих пріоритетів, Рада ЄС визначає напрями діяльності та надає мандати на переговори з країнами, що не входять до ЄС. Вона також приймає законодавство та визначає конкретні програми. За останні кілька років Рада та Європейська Рада створили потужну відповідь на міграційний тиск.

У жовтні 2015 року президентство Люксембургу активувало комплексні механізми реагування на політичну кризу (IPCR). Вони забезпечують конкретні інструменти, які допомагають координувати політичну відповідь на кризу шляхом об'єднання ключових учасників.

14 травня 2024 року Рада ухвалила пакт ЄС про міграцію та притулок.

Реформа пакту про міграцію та надання притулку має на меті:

- полегшити тягар для країн ЄС, куди прибуває більшість мігрантів;
- запропонувати більш справедливу та ефективнішу структуру для реєстрації та обробки запитів на надання притулку;
- допомагають зменшити вторинні рухи [39].

Метою чинної на даний момент Дублінської системи є визначення однієї країни-члена ЄС як відповідальної за розгляд заяви про надання притулку. Процедура базується на кількох критеріях, включаючи критерій першої країни в'їзду. На практиці це означало, що невелика кількість держав-членів відповідала за розгляд більшості заяв про надання притулку [51].

Міграційна криза підкреслила обмеження поточної системи, яка створює тягар для прифронтових держав-членів. Хоча новий регламент зберігає основні

правила щодо визначення відповідальності за розгляд заяви про надання притулку, він уточнює критерії відповідальності та впорядковує правила передачі заявника з однієї країни-члена до іншої.

Держави-члени повинні розробити національні стратегії, щоб забезпечити ефективну систему надання притулку та міграції, яка поважає право ЄС і міжнародні правові зобов'язання [26].

Європейська Рада прийняла загалом 10 законодавчих актів, які реформують всю європейську систему управління притулком та міграцією.

Положення про перевірку дозволяє національним органам влади направляти нелегальних мігрантів і шукачів притулку на зовнішньому кордоні до відповідної процедури, а також гарантуватиме, що ідентифікація, перевірка безпеки та вразливості та оцінка стану здоров'я проводяться єдиним способом.

Нові правила щодо оновленої бази даних Eurodac дозволяють збирати більш точні та повні дані (в тому числі біометричні дані) про різні категорії мігрантів, у тому числі прохачів міжнародного захисту та осіб, які нелегально перебувають до ЄС.

Положення про процедуру надання притулку спрощує європейську процедуру надання притулку та запроваджує обов'язкову процедуру на кордоні у чітко визначених випадках. Положення про прикордонну процедуру повернення стосується повернення осіб, чия заявка на цю прикордонну процедуру відхилено. Положення про надання притулку та управління міграцією визначає, яка держава-член відповідає за розгляд заяв про міжнародний захист, і вперше запроваджує справедливий розподіл відповідальності між державами-членами.

Кваліфікаційне регулювання та Директива про умови прийому встановлюють уніфіковані правила щодо критеріїв надання міжнародного захисту та стандартів прийому шукачів притулку. Це також має допомогти зменшити вторинні переміщення між державами-членами.

Нарешті, положення про переселення стосується легальних і безпечних шляхів до ЄС шляхом встановлення спільних правил переселення та

гуманітарного прийому.

Основною новинкою реформи є обов'язкова процедура проходження кордону. Ця процедура застосовуватиметься до певних категорій шукачів притулку (наприклад, тих, хто прибуває з країн із низьким рівнем визнання притулку). Метою процедури є швидка оцінка на зовнішніх кордонах ЄС того, чи заявки є необґрунтованими чи неприйнятними. Особам, які перебувають у прикордонній процедурі надання притулку, не дозволяється в'їзд на територію ЄС.

Нові правила пояснюють, яка держава-член відповідатиме за заяву про надання притулку (наприклад, у випадках, коли особа має члена сім'ї в країні ЄС або коли заява про надання притулку подається не в країні, де шукач притулку вперше прибув до ЄС).

Ще одним важливим аспектом реформи міграційної системи ЄС є запровадження механізму солідарності для забезпечення більш справедливого розподілу відповідальності. Нові правила поєднують обов'язкову солідарність для підтримки держав-членів, які мають справу з сильним потоком мігрантів, із гнучкістю щодо типу внесків. Внески держав-членів можуть складатися з переміщень, фінансових внесків або, якщо це узгоджено з державою-членом, яка отримує вигоду, альтернативних заходів солідарності (наприклад, надання прикордонників або допомога в розгортанні центрів прийому).

Щоб краще справлятися з кризовими ситуаціями (масове прибуття та інструменталізація) та форс-мажорними обставинами, держави-члени можуть відступати від певних правил і вимагати посилення солідарності з іншими країнами ЄС. Можливі відступи стосуються, наприклад, кінцевих термінів реєстрації шукачів притулку та тривалості процедури проходження кордону [29].

Ключові елементи міграційної політики ЄС:

Спільна європейська система притулку (Common European Asylum System – CEAS). CEAS є центральною частиною міграційної політики ЄС, яка регулює прийом, захист та інтеграцію осіб, які шукають притулку.

Основними компонентами цієї системи є:

1. Європейський Союз є територією захисту для людей, які тікають від переслідувань або серйозної шкоди у своїй країні походження.
2. Притулок є фундаментальним правом і міжнародним зобов'язанням для країн, як це визнається в Женевській конвенції про захист біженців 1951 року.
3. У ЄС, зоні відкритих кордонів і свободи пересування, країни-члени поділяють однакові фундаментальні цінності та спільний підхід до гарантування високих стандартів захисту для біженців.
4. Країни ЄС несуть спільну відповідальність за гідний прийом шукачів притулку, забезпечуючи справедливе ставлення до них і розгляд їхньої справи за єдиними стандартами. Це гарантує, що незалежно від того, куди заявник звернеться, результат буде однаковим. Процедури мають бути справедливими, ефективними в усьому ЄС і не допускати зловживань.

З 1999 року ЄС створив Загальноєвропейську систему надання притулку (CEAS). У 2020 році Європейська комісія запропонувала реформувати систему за допомогою комплексного підходу до міграційної політики та політики надання притулку на основі трьох основних принципів:

- ефективні процедури надання притулку та повернення;
- солідарність і справедлива частка відповідальності;
- зміцнення партнерства з третіми країнами.

Загальна європейська система надання притулку встановлює загальні стандарти та співпрацю, щоб забезпечити однакове ставлення до шукачів притулку у відкритій і справедливій системі – незалежно від того, куди вони звертаються [21].

Агентство Європейського Союзу з питань притулку (EUAA) – це агентство Європейського Союзу, уповноважене надавати підтримку державам-членам у застосуванні пакету законів ЄС, які регулюють надання притулку, міжнародний захист та умови прийому, відомого як Загальноєвропейська система надання притулку (CEAS).

EUAA діє як ресурс для держав-членів у сфері міжнародного захисту, маючи можливість надавати практичну, юридичну, технічну, консультативну та оперативну допомогу в багатьох форматах. Агентство не замінює національні органи з питань надання притулку чи прийому, які в кінцевому рахунку несуть повну відповідальність за свої процедури та системи.

Кінцевою метою роботи EUAA є досягнення ситуації, коли практика надання притулку в усіх державах-членах ЄС+ буде гармонізована відповідно до зобов'язань ЄС, тобто заява особи в будь-якій державі-члені ЄС+ завжди матиме однаковий результат. Подібним чином заявник завжди проходитиме схожу процедуру з однаковими умовами, незалежно від того, в якій державі-члені він/вона подає заяву, і матиме однакові права, обов'язки та умови прийому.

Загальноєвропейська система надання притулку (CEAS) встановлює юридично обов'язкові правила та процедури, яких повинні дотримуватися держави-члени, щоб гарантувати повне дотримання прав осіб, які просять міжнародний захист. Це також гарантує, що особи, які не підпадають під міжнародний захист, будуть ідентифіковані та можуть бути повернуті до країни походження.

Мандат EUAA полягає в підтримці держав-членів у застосуванні пакету законів ЄС, які регулюють міжнародний захист, відомого як Загальноєвропейська система надання притулку (CEAS).

Агентство допомагає державам-членам забезпечити швидкі та ефективні процедури надання притулку, а також високоякісні стандарти прийому.

Кінцевою метою роботи EUAA є досягнення ситуації, коли практики надання притулку в усіх державах-членах ЄС+ будуть гармонізовані.

EUAA є ресурсом для держав-членів у сфері міжнародного захисту та прийому, який має можливість надавати практичну, юридичну, технічну, консультативну та оперативну допомогу в багатьох форматах;

Агентство не замінює національні органи з питань притулку, які несуть повну відповідальність за національні справи про надання притулку [37].

ЄС прагне створити єдині стандарти надання притулку, забезпечуючи рівний доступ до процедур і прав у всіх країнах Союзу.

Управління зовнішніми кордонами: ЄС має спільну політику щодо охорони зовнішніх кордонів, що забезпечується через Агентство з охорони кордонів Frontex. Це агентство допомагає країнам-членам охороняти свої зовнішні кордони, запобігаючи нелегальній міграції та боротьбі з торгівлею людьми.

ЄС розробляє угоди та програми зі співпраці з країнами походження та транзиту мігрантів для стримування нелегальної міграції. Це включає фінансову допомогу та підтримку проектів, спрямованих на покращення економічної ситуації у країнах походження.

ЄС підтримує легальну міграцію для задоволення потреб ринку праці. В рамках цього напрямку діє:

1. Блакитна карта ЄС (EU Blue Card) – спрямована на залучення висококваліфікованих фахівців з-за меж ЄС, надаючи їм дозвіл на роботу та проживання в Європі [38].

Блакитна карта ЄС дає право висококваліфікованим працівникам з-за меж ЄС жити та працювати в країні ЄС за умови, що вони мають вищу професійну кваліфікацію, наприклад університетський диплом, і трудовий договір або обов’язкову пропозицію про роботу принаймні для одного року з високою зарплатою порівняно із середньою в країні ЄС, де є робота. Блакитна карта ЄС діє в 25 із 27 країн ЄС. Вона не застосовується в Данії та Ірландії [28].

ЄС стимулює країни-члени до впровадження програм інтеграції мігрантів, включаючи доступ до освіти, ринку праці, соціальних послуг та участі у суспільному житті. Програми фінансуються через Європейські фонди, такі як Фонд притулку, міграції та інтеграції (AMIF).

ЄС активно бореться з нелегальною міграцією та контрабандою мігрантів через співпрацю з міжнародними організаціями та вдосконаленням законодавчих рамок.

Висновки до розділу 1

1. Міграція – це процес переміщення людей з однієї країни або регіону в інший з різних причин, таких як пошук кращих умов життя, робота, освіта, біженство від конфліктів або стихійних лих. Вона є як соціальним, так і політичним явищем, що створює численні виклики.

Мігранти можуть стикатися з мовними, культурними та релігійними бар'єрами, що ускладнює їх інтеграцію в нові громади. Це може викликати напруження між місцевим населенням та прибульцями, а також призводити до соціальної ізоляції. Міграція може збагатити культурне середовище країни, але також може стати причиною конфліктів між різними етнічними та культурними групами, якщо суспільство не готове до взаємодії з новоприбулими.

Мігранти часто зіштовхуються з дискримінацією та нерівними можливостями на ринку праці та в освітніх системах. Міграція впливає на ринок праці, створюючи конкуренцію за робочі місця, що може посилити напругу між місцевими працівниками та мігрантами. У деяких випадках це призводить до зниження заробітної плати або погіршення умов праці.

Міграція може бути причиною політичної напруги як всередині країни, так і між країнами. Держави стикаються з питаннями контролю кордонів, прийому біженців та надання їм правового статусу. Уряди часто стурбовані можливим зв'язком між міграцією та злочинністю, тероризмом або іншими загрозами національній безпеці. Відтік населення, особливо молодих і кваліфікованих кадрів, може призводити до так званого «витоку мізків», що послаблює економічний потенціал країн походження мігрантів.

2. Міграційна політика Європейського Союзу (ЄС) є комплексом правил, механізмів і заходів, спрямованих на регулювання переміщення людей у межах та за межами Союзу. Вона охоплює такі ключові аспекти, як контроль зовнішніх кордонів, захист біженців, інтеграція мігрантів і боротьба з нелегальною міграцією.

ЄС прагне забезпечити легальні шляхи для в'їзду та роботи мігрантів у

країнах-членах. Політика спрямована на залучення кваліфікованих працівників, підтримку студентів і науковців та сприяння економічному зростанню через імміграцію.

Синя карта ЄС – дозволяє висококваліфікованим працівникам з країн, що не є членами ЄС, працювати в Союзі.

Політика ЄС у сфері захисту біженців визначена Женевською конвенцією 1951 року, яка забезпечує захист людям, що тікають від переслідувань або війни. ЄС має спільну систему притулку, що передбачає рівні стандарти для шукачів притулку в усіх країнах-членах. Дублінська угода – визначає, яка країна ЄС відповідає за розгляд заяви на отримання притулку (зазвичай це країна, через яку особа вперше в'їхала в ЄС).

Міграційна політика ЄС – це складна й багатогранна система, яка постійно еволюціонує у відповідь на нові виклики. Вона балансує між необхідністю забезпечення гуманітарного захисту для біженців і контролем нелегальної міграції, а також прагне до забезпечення безпеки та соціальної інтеграції в умовах зростання мобільності населення.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

2.1. Причини виникнення міграційних процесів в ЄС

Причини виникнення міграційних процесів в Європейському Союзі є складними і різноманітними. Вони можуть бути економічними, політичними, соціальними або екологічними, і часто тісно переплітаються між собою.

Міграційні процеси в ЄС є результатом складної комбінації економічних, політичних, соціальних та екологічних факторів. Європейський Союз продовжує стикатися з викликами, пов'язаними з управлінням цими процесами, і шукає ефективні способи зменшення негативних наслідків міграції, водночас забезпечуючи дотримання прав мігрантів і біженців.

Отже, міграція – це переміщення людей з одного місця в інше, щоб облаштуватися на новому місці. Міграція може бути добровільною чи вимушеною та може відбуватися з різних причин, включаючи економічні, екологічні та соціальні проблеми.

Фактори підштовхування – це причини, через які люди залишають країну. Фактори притягування є причиною їх переїзду в певну країну. Є три основні фактори, що підштовхують і притягують.

1. Соціально-політичні фактори:

– переслідування через етнічну приналежність, релігію, расу, політику чи культуру можуть підштовхнути людей покинути свою країну. Основним фактором є війна, конфлікт, переслідування з боку уряду або існує значний ризик їх виникнення.

– ті, хто тікає від збройних конфліктів, порушень прав людини чи переслідувань, швидше за все, є гуманітарними біженцями. Це вплине на те, де вони оселяться, оскільки деякі країни мають більш ліберальний підхід до гуманітарних мігрантів, ніж інші. У першу чергу ці люди, швидше за все, переїдуть до найближчої безпечної країни, яка приймає шукачів притулку.

Основою міжнародного гуманітарного права є Женевські конвенції, які регулюють ведення збройного конфлікту та спрямовані на обмеження його наслідків. Останніми роками люди масово тікають до Європи від конфліктів, терору та переслідувань на батьківщині. З 245 шукачів притулку, які отримали статус захисту в ЄС у 2022 році, понад чверть прибули з охопленої війною Сирії, а Афганістан і Венесуела посіли друге і третє місця відповідно.

2. Демографічні та економічні причини:

– демографічні зміни визначають те, як люди переміщуються та мігрують. Зростання чи скорочення, старіння чи молодість населення впливає на економічне зростання та можливості працевлаштування в країнах походження або міграційну політику в країнах призначення.

– демографічна та економічна міграція пов'язана з низькими стандартами праці, високим рівнем безробіття та загальним станом економіки країни. Фактори притягування включають вищу заробітну плату, кращі можливості працевлаштування, вищий рівень життя та освітні можливості. Якщо економічні умови несприятливі та, здається, ризикують подальшим занепадом, більша кількість людей, ймовірно, мігруватиме до країн із кращими перспективами. За даними Міжнародної організації праці ООН, у 2019 році кількість трудових мігрантів, яких називають людьми, які мігрують з метою працевлаштування, становила приблизно 169 мільйонів у всьому світі, що становило понад дві третини міжнародних мігрантів. Понад дві третини всіх трудових мігрантів були зосереджені в країнах з високим рівнем доходу.

3. Екологічна та кліматична міграція:

– навколишнє середовище завжди було рушійною силою міграції, оскільки люди тікали від стихійних лих, таких як повені, урагани та землетруси. Однак очікується, що зміна клімату посилить екстремальні погодні явища, що означає, що більше людей може бути в русі [45].

– згідно з Міжнародною організацією з міграції, «екологічні мігранти – це ті, хто через раптові або прогресуючі зміни в навколишньому середовищі, що негативно впливають на їхнє життя чи умови життя, змушені покинути свої

звичні домівки, тимчасово або назавжди, і які переїжджають або у своїй країні чи за кордоном». Важко оцінити кількість екологічних мігрантів у всьому світі через такі фактори, як зростання населення, бідність, управління, безпека людей і конфлікти, які впливають. Оцінки коливаються від 25 мільйонів до одного мільярда до 2050 року.

Європейський Союз заохочує легальну міграцію, щоб вирішити проблему нестачі робочої сили, заповнити прогалини в навичках і прискорити економічне зростання [32].

Сама по собі міграція – це не драматична подія, а радше звичайна подія. Багато європейців самі є мігрантами або навчалися за межами своєї країни.

Однак медійна призма приховує більш звичайні та позитивні аспекти міграції, яка також генерує економічне зростання та підтримку розвитку. Ця тема здебільшого розглядається як проблема, а не як можливість [49].

У 2022 році в межах ЄС працювало 9,93 мільйона громадян, які не входять до ЄС, тобто 5,1% робочої сили. Рівень зайнятості кращий для європейців (77%), ніж для неєвропейців (62%), що вказує на «структурні бар'єри та дискримінацію, а також існування чорного ринку, який є табу». Цей неформальний ринок не обмежується сільськогосподарськими завданнями: він поширюється на виробництво, текстиль, служби доставки, а також ресторани та готелі.

У 2022 році працівники не з ЄС були надмірно представлені в деяких секторах, зокрема в готелях і ресторанах (де зайнято 11,3% працівників не з ЄС порівняно з 4,2% усіх працівників у ЄС), будівництві (9,1% порівняно з 6,6%), адміністративні та допоміжні послуги, такі як кол-центри, логістика та розподіл (7,6% порівняно з 3,9%) і домашня робота (5,9% порівняно з 0,7%) [43].

Причини міграційних процесів в ЄС можна згрупувати наступним чином:

1. Економічні причини:

Багато мігрантів приїжджають до ЄС у пошуках кращих економічних можливостей. Європейські країни пропонують вищі зарплати, доступ до соціальних послуг і стабільніші ринки праці, що приваблює як кваліфікованих,

так і некваліфікованих робітників з інших країн.

У країнах із слабкою економікою, високим рівнем безробіття і низьким рівнем життя, особливо в Африці, Азії та на Близькому Сході, люди змушені шукати кращих умов за кордоном.

У деяких країнах ЄС є попит на робочу силу в певних секторах економіки, таких як сільське господарство, будівництво та сфера послуг. Це сприяє легальній міграції, особливо у випадках трудових віз і сезонної роботи.

2. Політичні причини:

Військові конфлікти є однією з головних причин міграції до ЄС. Збройні конфлікти в таких країнах, як Сирія, Афганістан, Лівія, Ірак, створили величезні потоки біженців, які шукають безпеки в Європі.

В деяких країнах мігранти стикаються з політичними переслідуваннями, порушенням прав людини та репресіями з боку авторитарних режимів. У таких випадках люди змушені тікати до ЄС, шукаючи притулку.

У країнах, де спостерігається політична нестабільність, корупція або неефективне управління, люди не мають доступу до базових прав і захисту, що підштовхує їх до пошуку притулку в більш стабільних країнах ЄС.

3. Соціальні причини:

Багато людей мігрують до ЄС, щоб отримати доступ до якісної освіти для себе або своїх дітей, а також медичних послуг, які не доступні в їхніх країнах.

Значна частина мігрантів приїжджає до ЄС для возз'єднання з родиною, яка вже оселилася в Європі – це є частиною політики ЄС з сімейної міграції.

Демографічні зміни: В країнах ЄС спостерігається старіння населення, що створює дефіцит молодих людей, здатних підтримувати економіку і соціальні системи.

4. Екологічні причини:

Екологічні катастрофи, посухи, повені та інші кліматичні зміни можуть змусити людей мігрувати, шукаючи більш безпечних місць для проживання, що особливо стосується країн Африки та Азії, де вплив кліматичних змін є найбільш відчутним.

У деяких регіонах світу спостерігається виснаження природних ресурсів, таких як вода, що робить життя місцевого населення важким і стимулює їх мігрувати до країн з кращими умовами проживання [25].

5. Геополітичні причини:

Політика ЄС щодо країн-партнерів на Близькому Сході, в Африці та Східній Європі також впливає на міграційні процеси. Наприклад, програми розвитку та фінансова допомога можуть сприяти зменшенню міграційних потоків, тоді як конфлікти в сусідніх регіонах можуть посилити міграцію [50].

6. Нелегальна міграція і торгівля людьми:

Незаконна міграція часто пов'язана з діяльністю організованих злочинних угруповань, які займаються контрабандою людей. Люди, які не мають можливості легально в'їхати в ЄС, користуються нелегальними каналами, ризикуючи життям під час перетину кордонів.

Нелегальна міграція також включає випадки торгівлі людьми, де мігранти стають жертвами експлуатації з боку злочинних груп, що використовують їх для трудової чи сексуальної експлуатації [32].

2.2 Моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів в ЄС середовищі

Моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів в ЄС є важливим інструментом для розуміння масштабів, напрямків і викликів, з якими стикається регіон. З огляду на складність міграційної ситуації, моніторинг забезпечується різними міжнародними організаціями, урядовими агенціями та науковими установами.

В табл. 2.1 представлено дані про міжнародних мігрантів в світі з 1970 по 2020 роки.

Таблиця 2.1

Дані про міжнародних мігрантів в світі з 1970 по 2020 роки, чол.

Рік	Кількість мігрантів	Кількість мігрантів, як відсоток від кількості людей в світі
1970	84460125	2,3
1975	90368010	2,2
1980	101983149	2,3
1985	113206691	2,3
1990	152986157	2,9
1995	161289976	2,8
2000	173230585	2,8
2005	191446828	2,9
2010	220983187	3,2
2015	247958644	3,4
2020	280598105	3,6

Примітка: побудовано автором за даними [42]

Наявні дані про міжнародних мігрантів показують те, що їх кількість значно зросла за останні 50 років, також зросло відсоткове відношення кількості мігрантів до загальності кількості людей на планеті становить 3,6 % в 2020 році.

Розподіл міжнародних мігрантів за статтю представлено на рис. 2.1.

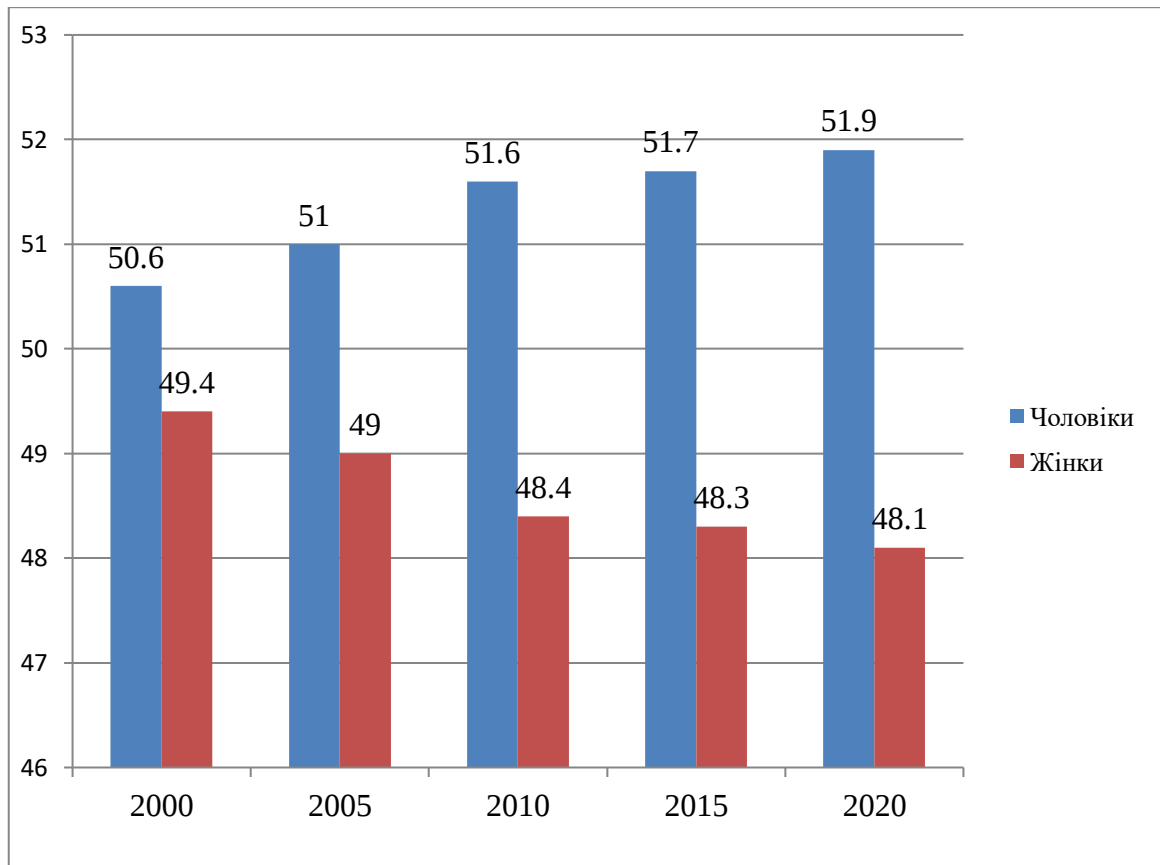

Рис. 2.1. Розподіл міжнародних мігрантів за статтю

Примітка: побудовано автором за даними [42]

На рис. 2.1 видно, що найбільшу частину міжнародних мігрантів становлять чоловіки. Зараз у світі кількість чоловіків-мігрантів перевищує кількість жінок-мігрантів, а за останні 20 років гендерний розрив збільшився. У 2000 році співвідношення між чоловіками та жінками становило 50,6-49,4 відсотка (або 88 мільйонів чоловіків-мігрантів і 86 мільйонів жінок-мігрантів). У 2020 році цей розподіл становив 51,9% проти 48,1% із 146 мільйонами мігрантів чоловічої статі та 135 мільйонами жінок. З 2000 року частка жінок-мігрантів зменшується, а частка чоловіків-мігрантів зросла на 1,3 відсоткових пункти. Дивіться малюнок 2 для подальшого розподілу за статтю.

Прохання про надання притулку в ЄС за 2015- 2024 роки представлено на рис. 2.2.

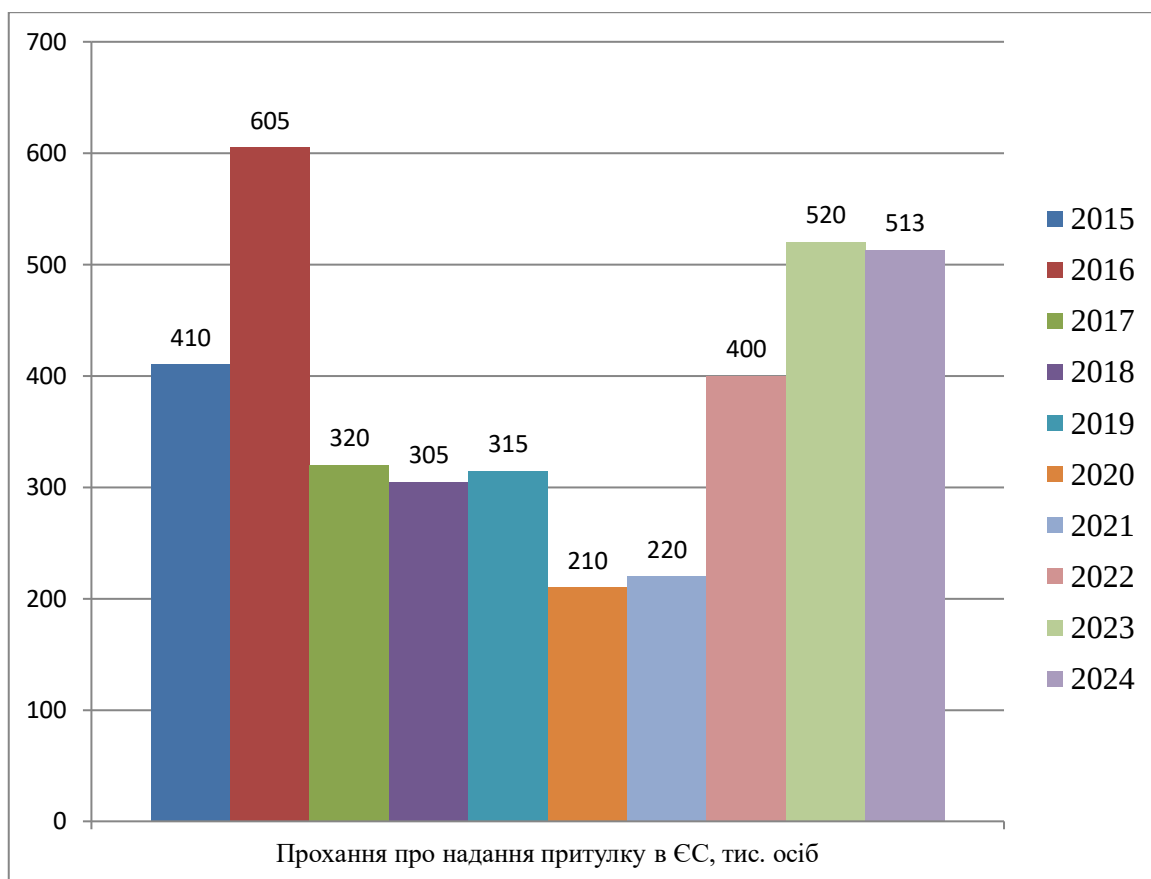

Рис.2.2. Прохання про надання притулку в ЄС за 2015- 2024 роки

Примітка: побудовано автором за даними [36]

З 2020 року країни ЄС+ (держави-члени ЄС плюс Норвегія та Швейцарія) отримують збільшену кількість заявок на надання притулку. У 2023 році в ЄС+ було подано 1,1 мільйона заявок, що на 18% більше, ніж у попередньому році, і найбільше за сім років. Протягом першої половини 2024 року в ЄС+ було подано близько 513 000 заяв, що є більш-менш стабільним показником у порівнянні з першою половиною 2023 року, коли було зафіксовано найвищий рівень у січні-червні з часів кризи біженців. Зазвичай більше заявок подається у другій половині року, тому, за оцінками, ЄС+ знову отримає понад мільйон заявок на надання притулку до кінця 2024 року.

На додаток до міжнародного захисту, у червні 2024 року близько 4,5 мільйонів осіб, переміщених внаслідок російського вторгнення в Україну, користувалися тимчасовим захистом, що значно збільшило загальну кількість осіб у ЄС+, які потребують захисту [36].

Ці одночасні тенденції – сплеск кількості заяв про надання притулку та кількості переміщених осіб з України – створюють величезне навантаження на системи надання притулку та прийому ЄС+. Національна влада напружується до своїх можливостей, намагаючись пристосувати та захистити нужденних.

Протягом першої половини 2024 року сирійці, які незмінно очолювали список клопотань про надання притулку в ЄС+, подали 71 000 заяв. Це становить 14% від усіх поданих заявок і невелике збільшення на 7% порівняно з тим самим періодом у 2023 році.

Афганці залишаються другою за чисельністю національністю, незважаючи на те, що подано менше заявок порівняно з першими половинами 2022 та 2023 років.

Восени 2023 року громадяни Туреччини раптово звернулися за міжнародним захистом до ЄС+ у безпрецедентній кількості, так що на короткий час вони посіли друге місце серед усіх громадян, які подали заявки на притулок. Однак цей сплеск, зосереджений у Німеччині, був недовгим, і в наступні місяці значно менше турків шукали захисту. У першій половині 2024 року турки подали 28 000 заяв, що все ще є другим найвищим рівнем для цієї пори року, але п'ятим серед усіх громадян [36].

Багато з цих громадян також були виявлені під час незаконного перетину зовнішнього кордону ЄС, але в липні Frontex оголосила, що в першій половині 2024 року виявлення незаконного перетину кордону впало на третину порівняно з 2023 роком. Зазвичай буває так, що заявки на надання притулку значно перевищують кількість виявлень на кордоні, але багато подібностей залишається. Наприклад, сирійці подали найбільше заяв про надання притулку, а також були одними з найбільш виявлених громадянств на зовнішніх кордонах, особливо вздовж центрального та східного середземноморських шляхів, а також на Західних Балканах і на східному сухопутному кордоні. Подібним чином афганці, незважаючи на те, що подали трохи менше заяв про надання притулку, все ще були серед найбільш виявлених національностей на західнобалканському маршруті, східно-середземноморському маршруті та

східному сухопутному кордоні.

У першій половині 2024 року спостерігався сплеск прибуття човнів на Канарські острови, що призвело до збільшення кількості смертей і корабельних аварій. За цей період Frontex повідомила про найбільшу кількість випадків виявлення незаконного перетину кордону на західноафриканському маршруті з початку обліку, на 174% більше, ніж за той самий період у 2023 році. Згідно з цими даними, громадяни Малі та Сенегалу виявлялися найчастіше, що призвело до відповідного збільшення кількості заявок на надання притулку: протягом першої половини 2024 року малійці подали нетривіальні 9600 заявок на надання притулку в ЄС+, що є явним рекордом і в три рази більше порівняно з тим самим періодом 2023 року, тоді як сенегальці подали 7500 заявок, що також утричі більше за той самий період. Природно, збільшення кількості справ про притулок відбулося в Іспанії, але обидві ці національності продовжували також подавати заяви в Італії та Франції [37].

Кожен має право шукати притулку, незалежно від того, як він прибув до приймаючої країни. Дійсно, багато шукачів притулку взагалі не є нелегальними мігрантами, натомість прибувають легально як звичайні мандрівники навіть рейсами зі своїх рідних країн. У першій половині 2024 року близько чверті всіх заяв про надання притулку було подано громадянами, які користуються перевагами угод про безвізовий режим подорожей до Шенгенської зони, як-от той, що діє для громадян Великобританії після Brexit. Найпомітнішими були венесуельці та колумбійці та, меншою мірою, перуанці, які продовжували подавати багато заяв про надання притулку. Переважна більшість цих латиноамериканських заявок була подана в Іспанії, на яку припадає 90% венесуельських і 80% колумбійських заявок у першій половині 2024 року, а також майже всі заявки були подані вперше, що часто означає, що заявники нещодавно прибули. в ЄС+. На відміну від венесуельців і колумбійців, більше перуанців зараз подають заявки в Італії (53%), ніж в Іспанії (43%), до такої міри, що протягом першої половини 2024 року перуанці фактично були номером два за поданням заявок на громадянство в Італії. У відповідь на

виклики, пов'язані з безвізовими подорожами, зокрема велику кількість необґрунтованих заяв про надання притулку, Комісія ухвалила пропозицію в жовтні 2023 року щодо посилення механізму призупинення віз [37].

Повторні заявки, подані після прийняття остаточного рішення щодо попередньої заявки, становили 9% усіх заявок протягом першої половини 2024 року. Цей рівень продовжує залишатися досить стабільним, але між громадянствами є значні відмінності. Деякі групи заявників, такі як безвізові латиноамериканці (венесуельці, колумбійці та перуанці), мають низький рівень повторних звернень (загалом 1-2%), що часто означає, що заявники нещодавно прибули до приймаючої країни. На іншому кінці шкали інші громадяни, такі як громадянство Нігерії, демонструють досить високий рівень повторних заяв (23% у першій половині 2024 року), тому ці заявники, мабуть, уже деякий час перебувають у приймаючій країні. Насправді цей відсоток навіть вищий в окремих країнах-одержувачах, таких як Італія, де повторні звернення з Нігерії були більш поширеними, ніж звернення вперше.

З березня 2022 року особи, переміщені внаслідок вторгнення росії в Україну, мають право на тимчасовий захист у ЄС+. До кінця червня 2024 року приблизно 4,5 мільйона людей користувалися цим захистом, який нещодавно було продовжено до березня 2026 року. Більшість з них оселилися в Німеччині (1,3 мільйона) і Польщі (1 мільйон), особливо небагато у Франції (62 000). Незважаючи на те, що вони мають право на тимчасовий захист, протягом першої половини 2024 року більше українців зверталися за міжнародним захистом в ЄС+, так що до кінця червня було подано близько 12 000 заяв, що не так далеко від загальної кількості для всіх країн.

Як не дивно, ця тенденція здебільшого спостерігається у Франції, де протягом першого півріччя 2024 року було подано половину всіх українських заявок, за нею йде Польща з п'ятою частиною всіх українських заявок. Деякі українці можуть подавати заяви про надання притулку через прострочені дозволи на проживання. Незважаючи на значне збільшення кількості заяв про надання притулку в Україні, загалом тимчасовий захист залишається більш

привабливим варіантом [37].

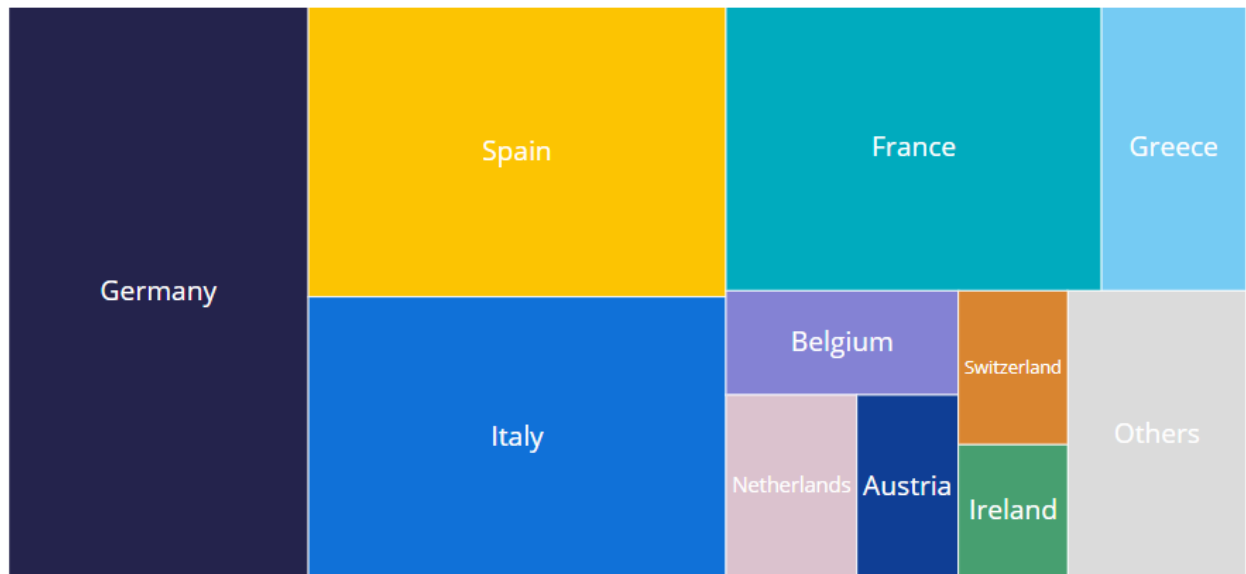

Рис. 2.3. Розподіл країн ЄС за кількість прийнятих заяв про притулок

Примітка: побудовано автором за даними [36]

У першій половині 2024 року Німеччина залишалася головним місцем для шукачів притулку в ЄС+, отримавши 124 000 заяв або 24% від загальної кількості. Далі йде Іспанія з 88 000 заявок (17% від загальної кількості), тоді як Італія досягла майже рекордного рівня – 85 000 заявок (17%). Незважаючи на історичне лідерство Німеччини в отриманні найбільшої кількості заявок на надання притулку, останніми місяцями вона зазнала спаду, тоді як в Італії спостерігається навпаки, де в березні 2024 року було подано рекордну кількість заявок.

Інші відмінності між основними приймаючими країнами включають характер кількості справ. Наприклад, існує вражаюча відсутність збігів між громадянами, які, як правило, подають заявки в цих трьох основних приймаючих країнах: у Німеччині більше половини всіх заявок подано сирійцями, афганцями та турками; в Іспанії майже дві третини поселили венесуельці та колумбійці; тоді як в Італії майже 40% усіх заяв було подано громадянами Бангладеш, Перу та Єгипту.

Додаючи до локалізованих моделей, певні громадянства, як правило,

подають більшість своїх заявок в одній країні ЄС+. У першій половині 2024 року це були венесуельці, які подали 90% заявок, і колумбійці, які подали 80% своїх заявок в Іспанії; а також бангладешці та тунісці, які подали більшість своїх заяв в Італії.

Унікально серед країн ЄС+ Угорщина отримала лише 13 заявок на надання притулку в першій половині 2024 року. Суперечливо те, що громадяни третіх країн, які шукають захисту в Угорщині, можуть подати заявку лише після подання заяви про наміри в посольстві Угорщини в країні, що не входить до ЄС. У грудні 2020 року Європейський суд постановив, що Угорщина не дотрималася норм права ЄС щодо процедур надання міжнародного захисту та повернення нелегально перебуваючих громадян третіх країн. У червні 2024 року суд повторно підтвердив, що угорська практика продовжує порушувати законодавство ЄС [36].

У першій половині 2024 року ЄС+ отримав понад півмільйона заяв про надання притулку (513 000). Це стабільно порівняно з тим самим періодом попереднього року, який був найбільшим з часів кризи біженців 2015–2016 років.

Сирійці продовжували подавати найбільше заявок у першій половині 2024 року, 14% від загальної кількості та на 7% більше порівняно з тим самим періодом 2023 року.

Незважаючи на отримання на 20% менше заяв, ніж у першій половині 2023 року, Німеччина зберегла свою позицію головного місця призначення для шукачів притулку в ЄС+, отримавши чверть усіх заяв, поданих у ЄС+.

На кінець червня 2024 року було 925 000 справ, які очікували на рішення першої інстанції, що трохи менше, ніж на кінець травня, що є рекордним рівнем, якого не було з часів кризи біженців 2015–2016 років.

На кінець червня 2024 року в ЄС+ було близько 4,5 мільйонів бенефіціарів тимчасового захисту, які втекли з України після повномасштабного вторгнення Росії. Примітно, що в Чехії найбільше бенефіціарів на душу населення, за нею йдуть Литва та Польща [37].

Тенденції з часом: прибуття, смерть і зниклі мігранти в ЄС за 2016-2024 роки представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Тенденції з часом: прибуття, смерть і зниклі мігранти в ЄС за 2016-2024 роки, тис. осіб

Рік	Прибулі мігранти	Зниклі мігранти та ті, що померли
2016	389,976	5305
2017	187,499	3140
2018	146,949	2380
2019	128,663	2087
2020	99,907	2325
2021	151,417	3188
2022	189,620	2930
2023	292,985	4114
2024	114,998	2075

Примітка: побудовано автором за даними [35]

Тим часом прибережні країни Шенгенської зони, що межують із країнами, що не входять до ЄС, були основним портом в'їзду для біженців та мігрантів – тенденція, що зберігається після міграційної кризи в Європі 2015 року.

Основні сучасні тенденції міграційних процесів в ЄС:

1. Зростання кількості біженців та шукачів притулку. Останніми роками значно збільшилася кількість біженців, які шукають притулку в країнах ЄС, головним чином через військові конфлікти, політичні кризи та нестабільність у регіонах, таких як Сирія, Афганістан, Іран та країни Африки.

Спрощення процедур надання притулку: ЄС продовжує працювати над покращенням процесу надання притулку, зокрема через реформування Спільної європейської системи притулку (CEAS). Це включає нові стандарти щодо прийому біженців, їхньої інтеграції та обробки заяв на отримання статусу біженця.

2. Інтенсифікація міграційних потоків з Африки. З Африки

спостерігається значний притік мігрантів, переважно з Північної та Західної Африки, зокрема з країн, які страждають від економічних труднощів, нестачі ресурсів та політичної нестабільності. Міграція через Середземне море залишається одним із головних міграційних шляхів до ЄС, хоча цей маршрут є надзвичайно небезпечним. Попри зусилля щодо боротьби з незаконною міграцією і контрабандою, цей потік залишається значним.

3. Нелегальна міграція та посилення контролю кордонів. Незаконні мігранти часто намагаються перетнути зовнішні кордони ЄС через нелегальні маршрути. Багато з них звертаються до послуг контрабандистів і стають жертвами торгівлі людьми. ЄС інвестує у зміцнення зовнішніх кордонів, зокрема через Frontex (Агентство з охорони зовнішніх кордонів ЄС), яке відіграє ключову роль у моніторингу та контролі нелегальних потоків на кордонах.

4. Трудова міграція та сезонні працівники. ЄС, зокрема країни Центральної та Східної Європи, потребують трудових мігрантів для заповнення вакансій у сільському господарстві, будівництві, сфері обслуговування та охороні здоров'я. Внаслідок цього, збільшується трудова міграція, зокрема сезонних працівників. ЄС прагне створити безпечні та легальні шляхи трудової міграції, водночас запобігаючи експлуатації трудових мігрантів.

5. Інтеграція мігрантів та соціальна напруга. Однією з основних проблем міграції в ЄС є інтеграція новоприбулих. Залучення мігрантів до ринку праці, забезпечення доступу до освіти та охорони здоров'я є ключовими елементами успішної інтеграції. Невдачі в інтеграції можуть сприяти соціальній напрузі та зростанню ксенофобії. У деяких країнах ЄС міграція викликає соціальну поляризацію. Політичні рухи, що виступають проти імміграції, використовують міграційні питання для підйому націоналістичних настроїв та мобілізації підтримки, що може ускладнювати прийняття ефективних політичних рішень.

6. Зміна політичних підходів до міграції. У 2020 році Європейська комісія представила Новий пакт про міграцію та притулок, що передбачає спрощення процедур надання притулку, прискорення процесів депортації нелегальних

мігрантів і покращення співпраці з країнами походження мігрантів. Одним із найгостріших питань є пошук балансу між країнами-членами ЄС щодо розподілу відповідальності за прийом мігрантів.

Сучасні міграційні процеси в ЄС відзначаються значними викликами, зокрема через глобальні конфлікти, економічні нерівності та екологічні зміни. ЄС продовжує вдосконалювати свою міграційну політику, однак питання розподілу відповідальності між країнами-членами та інтеграції мігрантів залишаються одними з найбільш спірних аспектів.

2.3 Наслідки міграційних процесів в ЄС: виклики та можливості

Міграційні процеси в Європейському Союзі мають як виклики, так і можливості для країн-членів та всього регіону. Економічні, соціальні, політичні й культурні наслідки міграції є глибокими та різноманітними, і вони впливають на суспільства по-різному, залежно від контексту кожної країни.

Міграція стала важливою темою для обговорення на різних форумах, оскільки вона глибоко пов'язана з багатьма аспектами життя людини. Міграція, яка була проблемою в Європейському Союзі, тепер стала ключовою в європейській політиці. Європейське суспільство стикається з різноманітними проблемами, пов'язаними з міграцією, такими як демографічна криза, нелегальна міграція та реабілітація шукачів притулку. Європейський Союз нещодавно ухвалив новий набір політичних реформ, спрямованих на вирішення питань міграції та надання притулку в країнах ЄС. Це викликало численні реакції з боку різних партнерів ЄС, оскільки це являє собою зміну у сприйнятті міграції, якої, на думку експертів, колись дотримувався Європейський Союз. Європейський Союз пояснює, що він рухався до більш справедливої, ефективнішої та стійкої шлях до міграції та притулку через Новий пакт про міграцію та притулок, ухвалений у грудні 2023 року [52].

Для європейських країн питання, пов'язане з міграцією та біженцями, залишається на першому місці в списку питань, які озвучувалися протягом

багатьох років. Європейське суспільство стикається з різними проблемами, такими як старіння населення, брак кваліфікованих працівників і нерегулярне прибуття шукачів притулку та біженців.

Першим викликом, який постає перед країнами ЄС, є демографічна криза, коли в Європі більше смертей, ніж народжених. Це робить демографічну лінію не вигідною для молодшого населення. У 2021 році середній коефіцієнт народжуваності в Європі становив 1,57 живонароджених на жінку. Насправді з 2014 року в європейських країнах спостерігався негативний рівень народжуваності. Міграція підтримувала зростання населення, але під час пандемії COVID-19 цифри знизилися. Дані Євростату показують, що в 2100 році люди віком від 65 до 79 років становитимуть 17% населення, що на 2% більше, ніж у 2022 році. У 2022 році людей старше 80 років було лише 6%, а зросте до 12% [24]. Водночас очікується, що кількість дітей та молоді у віці від 0 до 19 років зменшиться на 2%, а чисельність працездатного населення – з 59% до 50%. Це означає, що в найближчі десятиліття кількість людей похилого віку зростатиме, а чисельність молодшого населення зменшуватиметься, що вплине на загальне функціонування країн ЄС, що призведе до зменшення чисельності робочої сили. У цьому випадку міграція кваліфікованих працівників, природно, стає важливим елементом для стимулювання економіки.

Друга проблема, з якою стикається Європейський Союз, це розміщення біженців та шукачів притулку через нелегальну міграцію. Роками Європа приймала біженців і шукачів притулку з багатьох куточків світу. Проте ставлення людей до нелегальної міграції змінилося від позитивного до негативного. Це можна пояснити різними економічними та політичними подіями в країнах, такими як житлова криза, партійна політика, нелегальні мігранти на кордонах, торгівля людьми та контрабанда наркотиків. У різних європейських країнах спостерігається різке зростання кількості протестів проти нелегальної міграції до Європи, і ультраправі політичні партії скористалися цими настроями, що частково сприяло їх поступовому зростанню.

Третім викликом, з яким стикаються країни-члени ЄС, є питання

розподілу тягаря між державами-членами щодо припливу шукачів притулку. Прикордонні держави, такі як Італія та Греція, часто приймають найбільшу кількість біженців і несуть додатковий тягар, що призводить до того, що ці країни бажають більш гнучкої системи, яка б пересилала шукачів притулку в інші країни, однак це викликало дебати в таких країнах, як Польща та Угорщина рішуче виступає проти нових реформ, оскільки не хоче приймати біженців, що ускладнює досягнення консенсусу серед держав-членів щодо питання розподілу тягаря через різні думки. Країни ЄС потрапили в коло перекладання провини одна на одну, поки не було прийнято Новий пакт про міграцію та притулок.

Оскільки Європа стикається з новими проблемами, дебати про те, як Європа вирішить цю кризу, зростають. Фактично, Новий пакт про міграцію та притулок, прийнятий ЄС, закладає нову основу для погляду Європейського Союзу на міграцію, відкриваючи новий спосіб мислення, який, на думку політологів, далекий від конституційних цілей щодо права на притулок [45].

Новий пакт про міграцію та притулок був узгоджений Європейським парламентом 20 грудня 2023 року. Це амбітний пакт, укладений Європейським Союзом, який вирішуватиме проблеми, з якими стикаються кваліфіковані мігранти, шукачів притулку та біженців. Ця угода була досягнута після 7 довгих років дискусій між членами, Європейським парламентом та Європейською комісією. Пакт відповідає на нерегулярне прибуття, яке почалося в 2015 році, і на те, як прикордонні держави, такі як Італія та Греція, повинні були нести більший тягар, ніж інші держави. Цей новий пакт спрямований на розподіл тягаря між європейськими країнами для кращого управління нелегальною міграцією. Він спрямований на вирішення трьох основних проблем, з якими стикається ЄС.

Першим питанням, в якому країни-члени ЄС розділилися, було питання розподілу відповідальності з новоприбулими шукачами притулку. Оскільки прикордонні країни, такі як Італія та Греція, раніше приймали найбільшу кількість шукачів притулку, які несли додатковий тягар, обидві країни шукали

сприятливу систему, яка б також дозволила переміщати біженців до інших країн ЄС, але це викликало дискусії, причому такі країни, як Польща та Угорщина, рішуче виступають проти нових реформ, оскільки вони не хочуть ані нести тягар прийому шукачів притулку, ані надавати фінансування для цього. У той час як угода була прийнята, і вона вважається історичною між державами-членами, Угорщина була незгодна, і міністр закордонних справ Угорщини Петер Сіярт заявив, що вони відхилили угоду «найрішучішим способом». Решта членів парламенту ЄС вирішили продовжити роботу над новим пактом і провести його реформи якнайшвидше [47].

Нові реформи в рамках Нового пакту про міграцію та притулок надають усім державам-членам два варіанти: або надати фінансування близько 20 000 євро на шукача притулку до Єврофонду, або обробити 30 000 заявників на притулок [30-31].

Друге питання, яке намагається вирішити Новий пакт про міграцію та притулок, це питання перевірки шукачів притулку та перевірки необхідних заявників. З появою нового пакту було запроваджено кращу систему для впорядкування заявників на притулок. Нові правила для кращого управління шукачами притулку включають уніфіковану систему перевірки для ідентифікації для громадян, які не є громадянами ЄС, реєстрацію Eurodac, Регламент процесу надання притулку, Регламент управління міграцією притулку та Регламент про кризи та форс-мажорні обставини. Більшість цих реформ спрямовані на допомогу шукачам притулку, які її потребують, і надання їм допомоги. Однак неурядові організації, такі як Міжнародний комітет порятунку, критикували ЄС, заявляючи, що Пакт створить більше центрів ув'язнення, і що люди залишатимуться в них без будь-якого виходу [41].

Третє питання, яке намагається розглянути пакт, це питання кваліфікованої робочої сили та залучення нових мігрантів до країни. Оскільки рівень населення ЄС скорочується протягом тривалого часу, для розвитку економіки виникла необхідність залучати працівників-мігрантів. Щоб залучити

в країну нові навички для економічного зростання, ЄС переглянув деякі правила для Блакитної карти. Ця основа була створена на рівні ЄС і спрямована на забезпечення вільного пересування людей у країнах, що не входять до ЄС. Було впроваджено різні гнучкі механізми, такі як зниження порогу заробітної плати та скорочення кількості місяців для трудового договору до 6 місяців. ЄС також зазначає, що висококваліфіковані бенефіціари міжнародного захисту отримають блакитну картку ЄС [24]. Ця схема надає працівникам можливість привезти свої сім'ї до Європи та отримати доступ до ринків праці, а також спрощується мобільність всередині країни з іншими державами ЄС. Згідно з Новим пактом про міграцію та притулок, також легше змінити роботу після перших місяців у Європі. Нова угода спрямована на полегшення доступу кваліфікованих і професійних працівників до Європи. Незважаючи на те, що ЄС виклав керівні принципи, які надають мігрантам гнучкість, проблема цих реформ полягає в тому, що вони дуже специфічні для кожного члена з точки зору того, як країни ЄС впроваджуватимуть ці нові зміни. Тому не всі виграють від цих реформ [22].

Виклики міграційних процесів в ЄС:

1. Соціальна інтеграція мігрантів. Інтеграція мігрантів часто супроводжується культурними відмінностями, мовними бар'єрами та відсутністю адаптації до нових умов. У деяких випадках мігранти можуть бути ізольовані в окремих районах великих міст, що створює паралельні суспільства та знижує рівень інтеграції.

2. Безпекові питання. Нелегальна міграція створює ризики для безпеки, оскільки нелегальні мігранти часто потрапляють під вплив злочинних угруповань, займаються нелегальною працею або стають жертвами торгівлі людьми. Деякі країни-члени ЄС зазнають занепокоєння щодо ризику радикалізації та тероризму серед мігрантських груп, особливо з регіонів, охоплених конфліктами.

3. Економічні виклики. Міграція створює додатковий тиск на державні системи соціального захисту, охорони здоров'я, освіти та житла, особливо у

країнах, які приймають найбільше мігрантів. Існує страх, що мігранти можуть витіснити місцевих працівників, особливо у секторах з низькою кваліфікацією. Це може викликати напруженість на ринку праці.

4. Політична поляризація. Питання міграції стало одним із головних факторів зростання популярності правих націоналістичних партій, які виступають проти імміграції. Країни-члени ЄС мають різні погляди на міграційну політику. Це ускладнює створення спільного підходу до вирішення проблеми міграції, особливо щодо розподілу відповідальності між країнами.

5. Гуманітарні виклики. Велика кількість біженців, які приїжджають до ЄС з зон конфліктів, створює гуманітарні виклики. Умови утримання мігрантів у таборах часто є незадовільними, що веде до критики з боку міжнародних організацій. Через тиск на міграційні системи деякі мігранти стикаються з порушенням прав людини, включаючи примусове повернення в небезпечні регіони або утримання в нелюдських умовах.

Можливості міграційних процесів в ЄС:

1. Європа стикається з проблемою старіння населення, і мігранти, особливо молоді працівники, можуть допомогти компенсувати демографічний дефіцит, підтримуючи робочі місця та економічну активність. Мігранти часто заповнюють вакансії, які не можуть бути заповнені місцевими працівниками, особливо в низькооплачуваних секторах (сільське господарство, будівництво, догляд за старими). Мігранти можуть вносити нові ідеї, стимулювати інновації та сприяти розвитку підприємницької діяльності. Багато мігрантів стають засновниками нових бізнесів, що сприяє розвитку економіки.

2. Міграція сприяє збагаченню культури приймаючих країн, додаючи нові елементи в музику, мистецтво, літературу та гастрономію. Міграція зміцнює зв'язки між Європою та країнами походження мігрантів, що може сприяти розвитку міжнародних відносин та торгівлі.

3. У деяких країнах ЄС існують успішні моделі інтеграції мігрантів, де вони стають повноцінними учасниками суспільного життя, отримують доступ до ринку праці, освіти та соціальних послуг. Європейські країни, що

впроваджують політику толерантності та поваги до різноманіття, отримують позитивні результати у вигляді більшої соціальної згуртованості.

4. ЄС стає привабливим для висококваліфікованих мігрантів, що дозволяє зменшити нестачу кадрів у таких секторах, як медицина, технології, інженерія. Програми залучення спеціалістів, такі як «Блакитна карта ЄС», сприяють цьому. Мігранти можуть приносити нові знання та технології, які сприяють розвитку економіки та підвищують рівень компетентності в країнах, що приймають.

Міграція в ЄС є двояким явищем, що несе як виклики, так і можливості. Важливою є розробка збалансованих політик, які б дозволяли вирішувати гуманітарні, соціальні та економічні проблеми, пов'язані з міграцією, одночасно використовуючи її потенціал для економічного зростання та соціального розвитку.

Висновки до розділу 2

1. Міграційні процеси в Європейському Союзі зумовлені низькими факторами, які можна поділити на економічні, політичні, соціальні, екологічні та демографічні.

Економічні причини : люди часто мігрують у пошуках більш високооплачуваної роботи або кращих умов праці, особливо з країн із низьким рівнем доходу до більш розвинених держав ЄС, кризи, високий рівень безробіття та низький рівень життя спонукають людей шукати кращі умови в більш стабільних економічних країнах ЄС.

Політичні причини : політичні конфлікти, громадянські війни, а також військові конфлікти конфліктують людей шукати безпечніші місця для проживання, зокрема в країнах ЄС, уряди, які порушують права людини або переслідують політичних опонентів, змушують громадян шукати притулку в країнах ЄС, де вони можуть почуватися вільніше та захищеними.

Соціальні причини : люди часто мігрують до країни, де вже перебувають

свої батьки, з планом возз'єднання сім'ї, багато хто мігрує, щоб забезпечити своїм дітям кращу освіту або отримати доступ до високоякісних медичних послуг.

Екологічні причини : зміни клімату, такі як посухи, підняття рівня моря або інших природних катастроф, змушують людей переселятися до безпечних регіонів, зокрема до країни ЄС.

Демографічні причини : багато країн ЄС мають старше населення, і для збереження економічної стабільності вони потребують притоку молодих працівників з інших країн.

2. Моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів у Європейському Союзі (ЄС) є місцем для розуміння у потоках змін та адаптації відповідної політики.

Війна в Україні, а також конфлікти на Близькому сході та в Африці спричинили значний наплив біженців до країни ЄС. Наприклад, війна в Україні призвела до найбільшої хвилі біженців в Європі після Другої світової війни. Країни, такі як Польща, Німеччина та інші держави Центральної Європи, стали основними напрямками переселення українців.

Соціальні та економічні кризи в Північній та Західній Африці (наприклад, у Лівії, Судані) також впливають на міграційні процеси, оскільки мігранти часто намагаються дістатися через Середземне море до Європи.

Через зростання нелегальної міграції країни ЄС почав посилювати контроль на зовнішніх кордонах. ЄС намагається координувати розподіл біженців між країнами-членами, але це вимагає значних політичних дебатів.

3. Міграційні процеси в Європейському Союзі (ЄС) мають значний вплив на суспільство, економіку та політику, створюючи як виклики, так і нові можливості для розвитку.

Виклики: міграція зумовлює потребу в адаптації мігрантів до соціокультурних норм країн-членів ЄС. Якщо викликати труднощі через мовні бар'єри, різницю в звичаях і релігійних переконаннях, що може призвести до соціальної ізоляції, напруженості та конфліктів. Інтеграція вимагає інвестицій у

програми з вивчення мови, освіти та зайнятості, а також створення сприятливих умов для соціальної адаптації. Вплив міграції часто стає предметом політичних дискусій і причиною зростання підтримки популістських та націоналістичних партій, які виступають проти міграції. Це ускладнює формування єдиної політики ЄС щодо міграції.

Можливості: міграція може допомогти вирішити проблему старіння населення та дефіциту робочої сили в багатьох країнах ЄС. Молоді та працездатні мігранти здатні сприяти зростанню економіки та стабілізувати ринок праці. Мігранти, які володіють спеціалізованими навичками, можуть заповнити прогалини в таких галузях, як ІТ, медицина та інженерія. Міграція сприяє культурному різноманіттю, що може стимулювати креативність та інновації. Міграційні процеси збагачують суспільство через нові ідеї, традиції та міжкультурний діалог.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Міграційні проблеми в Європейському Союзі потребують комплексного підходу та скоординованих дій на рівні всього блоку. Вирішення цих проблем включає розробку довгострокових політичних рішень, які поєднують гуманітарні аспекти, безпекові питання та економічні інтереси. ЄС вже робить кроки в напрямку вирішення цих викликів, але міграційні процеси залишаються одним із найважливіших питань на порядку денному.

На наш погляд, правильне розуміння проблеми є першим кроком до врегулювання міграційної кризи:

1) Більшість мігрантів мігрують не тому, що вони цього хочуть, а тому, що вони змушені. Причини можуть варіюватися від економічних до соціальних і політичних.

2) За винятком політичних біженців, більшість мігрантів хочуть повернутися до своїх країн. Але вони не сподіваються там на краще життя чи стабільний заробіток. Протягом

Одним із методів врегулювання міграційної кризи є створення сприятливого середовища для мігрантів, щоб вони хотіли повернутися додому. Основна причина цього полягає в тому, що незалежно від небезпечних маршрутів, якими користуються мігранти в'їжджають до Європи, у них таке мислення: «У країні немає можливостей, міграція – це єдиний вихід. Якщо я тільки зможу потрапити до Європи, я зможу зробити щось у своєму житті, як і ті, хто мігрував до мене».

Тому, якщо більше підтримки було надано тим проектам, спрямованим на заохочення інвестувати більше у своїх рідних країнах, це допоможе змінити мислення людей удома, що замість міграції є можливості, які можна досліджувати там, де вони є [58].

27 квітня 2022 року Європейська комісія представила повідомлення, в

якому викладено підхід до нової та сталої політики ЄС у сфері легальної міграції, залучення навичок і талантів, необхідних ЄС для вирішення проблеми нестачі робочої сили та реагування на демографічні зміни в Європі.

Того ж дня Комісія також представила дві пропозиції щодо модернізації директиви про єдиний дозвіл та директиви про довгострокових резидентів.

ЄС створює резерв талантів, платформу для всього ЄС. Резерв талантів ЄС міг би підвищити авторитет ЄС і надати роботодавцям ЄС кращий доступ до громадян третіх країн з певними навичками. Це буде перша загальноєвропейська платформа, спрямована на полегшення та пришвидшення міжнародного найму для дефіцитних професій у всьому ЄС.

Вона спрямована на:

- шукачів роботи з третіх країн з роботодавцями з ЄС;
- допомогти вирішити критичну нестачу праці на внутрішньому ринку ЄС [21].

Для кого це:

- шукачів роботи з третіх країн;
- роботодавців у Європі, особливо в секторах, які відчувають дефіцит робочої сили;
- зацікавлені держави-члени можуть приєднатися на добровільній основі.

13 червня 2024 року Рада погодила свій мандат на переговори щодо пропозиції щодо резерву кадрів ЄС.

Пропозиція щодо перегляду Директиви про єдиний дозвіл спрямована на подальше спрощення цієї процедури, щоб полегшити державам-членам залучення навичок і талантів із третіх країн. Пропозиція також посилює захист працівників-мігрантів від експлуатації та нерівного ставлення.

Ця запропонована директива спрямована на встановлення таких понять як:

- єдина процедура подачі заявки на комбінований дозвіл на роботу та проживання;
- гарантія спільного набору прав для відповідних громадян третіх країн

на основі рівного ставлення до громадян держави-члена, яка надає єдиний дозвіл;

- більш швидка обробка заявки;
- можливість для власників єдиного дозволу змінити роботодавця.

Переселення дозволяє біженцям, які потребують захисту, легально та безпечно потрапити до ЄС, не ризикуючи своїм життям, здійснюючи небезпечні подорожі.

З 2015 року успішні схеми переселення, спонсоровані ЄС, допомогли понад 98 000 найбільш уразливих людей, які потребують міжнародного захисту, знайти притулок у Європейському Союзі. Перед реалізацією кожної схеми переселення країни ЄС оголошують свої обіцянки щодо кількості біженців, які вони планують прийняти [57].

Схема на 2021-2022 роки вперше включала зобов'язання щодо гуманітарного прийому на додаток до зобов'язань щодо переселення.

Разом із програмами гуманітарного прийому країни-члени ЄС наразі запропонували захист близько 130 000 осіб :

19 455 у 2015-2017 роках, що охоплює 86% від загальної кількості зобов'язань.

45 570 у 2018-2019 роках, що охоплює 91% від загальної кількості обіцянок.

24 656 у 2020-2021 роках, що покриває 72% від загальної кількості обіцянок.

33 800 у 2021-2022 роках (майже 5 000 осіб за програмами переселення та 28 800 за програмами гуманітарного прийому).

Термін реалізації схеми на 2020-2021 роки продовжено через спалах коронавірусу. Обіцянки держав-членів щодо переселення та гуманітарного прийому продовжували виконуватися протягом 2022 року.

У 2016 році ЄС прийняв директиву, яка встановлює умови в'їзду та проживання громадян третіх країн з метою дослідження, навчання, навчання, волонтерської служби, схем обміну учнями або освітніх проектів та роботи по

службі au pair.

Ці правила допомагають:

- просувати ЄС як світовий центр передового досвіду;
- просувати ЄС у глобальній конкуренції за таланти та лідерство;
- підвищення загальної конкурентоспроможності та темпів зростання ЄС;
- сприяти формуванню та набуттю знань і навичок;
- розвивати солідарність і сприяти зміцненню соціальної єдності;
- сприяти взаємному збагаченню та знайомству з іншими культурами.

Директива про умови в'їзду та проживання громадян третіх країн з метою дослідження, навчання, навчання, волонтерської служби, схем обміну учнями або освітніх проектів та роботи по службі au pair (законодавство ЄС)

Крім того, ЄС сприяє мобільності студентів, дослідників і підприємців через свою програму Erasmus+ , бюджет якої становить 26,2 мільярда євро. Це майже вдвічі більше, ніж для попередньої програми (2014-2020). Програма на 2021-2027 роки приділяє значну увагу соціальному залученню, переходу на зелені та цифрові технології та сприянню участі молоді в демократичному житті.

Загальноєвропейська система надання притулку (CEAS) встановлює спільні мінімальні стандарти поводження з шукачами притулку. На практиці до шукачів притулку не ставляться однаково, і показники визнання різняться в країнах-членах.

У результаті багато шукачів притулку переміщуються в межах ЄС у пошуках найкращої країни, у якій можна подати заяву на притулок. Це явище відоме як «покупка притулку».

Міграційна криза загострила це питання та підкреслила необхідність покращення гармонізації процедур і стандартів надання притулку.

Політика ЄС щодо повернення ґрунтується на директиві щодо повернення. Ця директива встановлює чіткі, прозорі та справедливі правила

повернення нелегальних громадян країн ЄС.

У директиві також наголошується на необхідності укладення угод про реадмісію з третіми країнами. Ці угоди мають вирішальне значення для реалізації політики повернення ЄС, який встановлює правила повернення людей, які нелегально проживають в ЄС, до країни походження.

ЄС веде переговори та укладає угоди про реадмісію з третіми країнами. Рада уповноважує Комісію вести переговори про такі угоди з цільовими третіми країнами.

Наразі ЄС уклав 18 угод про реадмісію. Угода Котону (рамки відносин ЄС із 79 країнами Африки, Карибського басейну та Тихоокеанського регіону) також містить положення про повернення нелегальних мігрантів до країни походження [44].

Також для вирішення міграційних проблем в ЄС потрібно зробити три основні кроки.

1. Забезпечити безпеку зовнішніх кордонів Європи, зусилля, яке включає значне посилення мандату Frontex у короткостроковій перспективі. Тільки безпечні зовнішні кордони можуть гарантувати свободу в межах Шенгенської зони.

2. Збільшити підтримку країн-сусідів ЄС, щоб усунути потребу їхніх громадян у міграції з економічних причин.

3. Встановити європейські закони про надання притулку з чітко визначеними правилами та порівнянними рівнями допомоги для підтримки тих, хто тимчасово потребує допомоги.

Кожному члену ЄС має бути зрозуміло одне: жодна країна не може самостійно впоратися з тягарем кризи біженців. Потрібно змиритися зі своїми помилками – і вчитися на них [34].

Держави-члени несуть основну відповідальність за управління своїми ділянками зовнішніх кордонів ЄС. Проте Європейське агентство прикордонної та берегової охорони (Frontex) надає державам-членам технічну та оперативну підтримку, на їхній запит, як в управлінні зовнішнім кордоном, так і в

операціях повернення.

Frontex включає Постійний корпус Європейської прикордонної та берегової охорони, який матиме 10 000 співробітників до 2027 року, щоб підвищити ефективність європейського інтегрованого управління кордонами.

На основі угод про статус Frontex також розгортає Постійний корпус і технічне обладнання в країнах, що не входять до ЄС, зокрема на ключових міграційних шляхах. Наразі ЄС має угоди про статус з Молдовою, Північною Македонією, Чорногорією, Албанією та Сербією.

Законодавство ЄС вимагає, щоб Європейська прикордонна та берегова охорона, яка включає Frontex та органи управління кордонами держав-членів, виконувала свої завдання в повній відповідності до основних прав.

Кошти ЄС спрямовані на покращення можливостей держав-членів ЄС щодо управління кордонами, таких як патрульні машини, електронне спостереження, патрульні судна чи літаки спостереження.

З Румунією та Болгарією розпочато пілотні проекти, які зосереджені на прикордонних процедурах, щоб продемонструвати найкращий досвід, наприклад щодо реєстрації, швидких і справедливих процедур надання притулку, процедур повернення. Frontex, Агентство ЄС з питань притулку та Європол підтримують ці пілотні проекти.

Контрабандні мережі використовують низку наявних у них інструментів у злочинних цілях, як онлайн, так і офлайн, і їхні методи швидко й часто змінюються. ЄС терміново потребує нових інструментів для боротьби з цими злочинними мережами.

Відповідно до свого оновленого плану дій ЄС проти незаконного ввезення мігрантів (2021-2025), Комісія представила в листопаді 2023 року дві законодавчі пропозиції, які прискорять ЄС у цій боротьбі.

З метою зміцнення міжнародного співробітництва щодо запобігання та реагування на незаконне ввезення мігрантів, а також надання альтернатив нелегальній міграції, Комісія започаткувала 28 листопада 2023 року Глобальний альянс із протидії незаконному ввезенню мігрантів.

Щоб міграційна політика ЄС була успішною, потрібно й надалі зміцнювати взаємовигідне партнерство з країнами, що не входять до ЄС.

Комісія тісніше співпрацює з ключовими партнерами, країнами походження та транзиту, щоб зменшити нелегальну міграцію шляхом спільної боротьби з контрабандою мігрантів і торгівлею людьми, що ставить під загрозу життя людей. Ефективне повернення також є сильним сигналом для контрабандистів.

Комісія працює над створенням безпечних і законних шляхів до ЄС і підтримує наших партнерів у подоланні основних причин нелегальної міграції. Завдяки своїй фінансовій допомозі, такій як інструмент сусідства, розвитку та міжнародного співробітництва або Global Gateway, ЄС підтримує інвестиції в освіту, бізнес-можливості та прискорене створення робочих місць, а також у пом'якшення впливу зміни клімату в багатьох країнах [40].

Щоб подолати поглиблення міграційної кризи в Європі, у травні 2024 року Європейський Союз прийняв новий міграційний пакт, так званий Пакт про міграцію та притулок, який визначає, як країни-члени поводитимуться з людьми, які намагаються нелегально потрапити до ЄС. Ключові положення включають перевірку шукачів притулку на пункті в'їзду та негайну депортацію після відмови в проханні про притулок. Найбільш суперечливою частиною є так званий обов'язковий механізм солідарності, який уповноважує ЄС переселяти щонайменше 30 000 мігрантів щороку, при цьому приймаючі країни-члени зобов'язані приймати та піклуватися про певну кількість шукачів притулку. Країни, які відмовляються приймати мігрантів, стягуватимуть 20 000 євро за мігранта [21]. Не дивлячись на дискусії щодо відносної справедливості та ефективності змін у плані ЄС щодо боротьби з міграцією, більшість нових законів не буде впроваджено до 2026 року, що не принесе негайного полегшення найбільш постраждалим країнам.

Зниження рівня народжуваності на континенті та зростання населення Європи, спричинене іммігрантами, разом із деформаціями, пов'язаними з акультурацією та релігійними відмінностями між громадами, роблять розробку

дієвої імміграційної політики ключовим пріоритетом для Європейського Союзу. Проблема прикордонного контролю та законів про надання притулку – хоча й здається нерозв’язною – тьмяніє в порівнянні зі стресами, пов’язаними зі старінням населення в Європі та з інтеграцією та адаптацією неєвропейських іммігрантів, особливо з мусульманських країн.

Імовірно, міграційна криза продовжуватиме вбивати клин між європейськими політичними елітами та дедалі більш незадоволеним і неспокійним населенням, особливо в найбільш постраждалих країнах Південної та Західної Європи. Терористичні атаки в Європі ісламістських екстремістів, особливо в Мадриді та Лондоні, а також випадки радикалізації корінних європейців-мусульман сприяли недовірі та громадському гніву. Культурні стреси вже відчуються гостро: політики, які виступають проти продовження масової імміграції до Європи, стверджують, що міграція – особливо з Африки та Близького Сходу – змінює етнічну та культурну карту континенту з тієї, яка понад два тисячоліття була просякнута

Отже, Європа ймовірно й надалі стикатиметься з подвійним складним викликом: з одного боку, виробити адміністративні рішення, щоб зупинити або принаймні зменшити потік мігрантів, і на більш фундаментальному рівні, вирішити культурний вимір змін, які Імміграція, особливо з Близького Сходу та Африки, продовжує залишатися на передньому плані та в центрі європейських політичних дебатів.

Старіння населення по всій Європі додає економічний вимір питанню міграційної політики, і потреба в імпорті робочої сили, ймовірно, є імперативом у майбутньому. Основна проблема, з якою європейським лідерам доведеться зіткнутися рано чи пізно, стосується кінцевого стану європейського проекту, тобто чи ЄС залишиться договірною організацією суверенних національних держав, чи він перетвориться на централізоване утворення, де національні традиції та культури підкоряються набору накладених правил і положень, які мають породити нову «європейську ідентичність», яка буде в основному нормативною та позбавлена колишнього культурного контексту. За такого

сценарію релігійні, історичні та етнічні фактори були б фактично підведені під інституційну надбудову європейської мегадержави. Оскільки останнє рішення навряд чи вдасться реалізувати, у наступні роки очікується подальша ескалація напруженості, яку доведеться врегулювати бюрократичними напівзаходами. І все це пов'язано з більшою децентралізацією того, що колись вважалося самовпевненою і геостратегічно цілеспрямованою Європою[35].

Шляхи вирішення міграційних проблем в ЄС можна визначити наступним чином:

1. Реформування спільної міграційної політики

У 2020 році Європейська комісія запропонувала новий підхід до міграції. Він передбачає швидке оброблення заяв на притулок та посилення механізмів повернення нелегальних мігрантів. Також він включає більшу підтримку країнам на зовнішніх кордонах, таким як Греція та Італія. Одним із ключових елементів реформ є впровадження системи солідарності, де країни-члени ЄС мають спільно нести відповідальність за прийом мігрантів та обробку їхніх заяв на притулок. Це може включати фінансову підтримку для країн, що приймають найбільшу кількість мігрантів, або перерозподіл шукачів притулку між країнами.

2. Посилення зовнішніх кордонів та боротьба з нелегальною міграцією

ЄС продовжує інвестувати в Агентство з охорони зовнішніх кордонів (Frontex), яке допомагає контролювати зовнішні кордони ЄС і боротися з нелегальною міграцією. Це включає збільшення кількості співробітників агентства та використання нових технологій для моніторингу кордонів. ЄС активно співпрацює з країнами походження мігрантів і транзитними країнами для ліквідації мереж контрабандистів, які організовують нелегальні маршрути для мігрантів.

3. Підтримка легальних шляхів міграції

ЄС продовжує розробляти програми для залучення кваліфікованих мігрантів через легальні міграційні канали, наприклад, за допомогою програм на кшталт «Блакитної карти ЄС», яка дозволяє висококваліфікованим

спеціалістам працювати в країнах-членах. ЄС запровадив програми для залучення трудових мігрантів на короткострокові сезонні роботи, що дозволяє заповнити вакансії в аграрному секторі та інших галузях із високим попитом на робочу силу.

4. Інтеграція мігрантів в приймаючі суспільства

Одним із ключових аспектів успішної інтеграції є забезпечення мігрантів доступом до освіти та мовної підготовки. Це дозволяє їм краще адаптуватися до нових умов, знайти роботу та стати повноправними учасниками суспільства. ЄС фінансує програми, які допомагають мігрантам інтегруватися на ринок праці, включаючи тренінги, перекваліфікацію та підтримку малого бізнесу серед мігрантів.

5. Співпраця з країнами походження та транзиту мігрантів

ЄС підписує угоди з країнами походження мігрантів щодо повернення тих, хто не отримав статусу біженця або перебуває в ЄС нелегально. Такі угоди є важливим інструментом для запобігання нелегальній міграції. ЄС інвестує в економічні програми розвитку в країнах походження мігрантів, що сприяє створенню робочих місць та поліпшенню умов життя, що потенційно зменшує потоки економічних мігрантів.

6. Покращення гуманітарної допомоги

ЄС активно фінансує гуманітарні програми та табори для біженців у країнах, що межують з зонами конфліктів, таких як Туреччина, Ліван і Йорданія. Це допомагає забезпечити базові потреби біженців на місцях, не провокуючи масової міграції до ЄС. Одним із головних шляхів вирішення проблеми мігрантів є спрощення та пришвидшення процедур надання статусу біженця або відмови, що зменшує кількість невизначеності серед шукачів притулку та розвантажує національні системи.

7. Впровадження цифрових технологій

ЄС інвестує в цифрові рішення для вдосконалення системи обліку мігрантів, що дозволяє краще контролювати міграційні потоки, оптимізувати управління кордонами та забезпечити кращий захист мігрантів. ЄС прагне до

поліпшення координації між країнами-членами шляхом створення єдиної бази даних для обміну інформацією про мігрантів, шукачів притулку та нелегальних осіб.

8. Усунення першопричин міграції

ЄС активно залучений до миротворчих місій і дипломатичних зусиль у регіонах, охоплених конфліктами. Це включає підтримку перемовин, гуманітарну допомогу та програми стабілізації для запобігання подальшим міграційним хвилям. ЄС також спрямовує зусилля на боротьбу з кліматичними змінами, що є однією з непрямих причин міграції, особливо з Африки та Близького Сходу. Інвестиції в «зелений» розвиток країн з високим рівнем міграції можуть допомогти зменшити екологічну міграцію.

9. Поліпшення комунікаційної стратегії

ЄС активно працює над інформуванням потенційних мігрантів про легальні та безпечні шляхи в'їзду до Європи, а також про ризики нелегальної міграції. Кампанії проводяться як у країнах походження, так і в транзитних країнах. Уряди ЄС працюють над боротьбою з дезінформацією, яка поширюється з приводу міграції, зокрема міфами про мігрантів та біженців. Це допомагає зменшити соціальну напругу в приймаючих країнах.

Рішення міграційних проблем в ЄС вимагає комплексного підходу, що включає не лише безпекові заходи, але й підтримку економічного розвитку, гуманітарної допомоги та інтеграції мігрантів у суспільство. Координація дій між країнами-членами ЄС, ефективна робота з країнами походження мігрантів і розробка нових інструментів для інтеграції є ключовими для успішного вирішення цих викликів.

Для вирішення міграційних проблем в Європейському Союзі застосовуються різноманітні підходи, які включають політичні реформи, співпрацю з третіми країнами та заходи для забезпечення інтеграції мігрантів.

1. Реформування загальноєвропейської системи надання притулку : переглядом регуляцій, таких як система ЄС Дублін, щоб забезпечити більш рівномірний розподіл мігрантів між країнами-членами.

2. Посилення контролю зовнішніх кордонів : кращий контроль над міграційними потоками та зменшити кількість нелегальних перетинів

3. Розширення легальних шляхів міграції : включає створення «Пулу талантів ЄС» та спрощення процедури отримання робочих віз і дозволів на проживання.

4. Співпраця з країнами походження та транзиту мігрантів для зменшення нелегальної міграції ЄС.

5. Інтеграція та соціальна підтримка мігрантів : для успішної інтеграції мігрантів у суспільство ЄС забезпечили інвестиції в програми навчання мови, підвищення кваліфікації та доступу до ринку праці.

Дані шляхи спрямовані на досягнення балансу між гуманітарною допомогою та безпекою, а також на забезпечення стабільного розвитку та соціальної гармонії в країнах-членах ЄС.

Висновки до розділу 3

Вирішення міграційних проблем в Європейському Союзі є великим питанням, яке потребує комплексного підходу. Через різноманітність причин, що призводять до міграції (війни, економічні труднощі, переслідування), ЄС зіткнувся з серйозними проблемами в управлінні потоками мігрантів у сфері та їх інтеграції в суспільство країн-членів

ЄС потребує єдиної системи надання притулку, яка б забезпечувала рівний розподіл біженців між країнами-членами. Дублінська система (як вважають, що біженці мають подавати заяву про притулок у першій країні ЄС, куди вони прибули) часто перевантажує країни на зовнішніх кордонах ЄС, таких як Італія та Греція.,

Щоб уникнути нелегальної міграції, ЄС інвестує у посилення безпеки своїх зовнішніх кордонів. Це включає розширення ресурсів Frontex – Агентства Європейського Союзу з охорони зовнішніх кордонів. Позиція контролю на кордонах поєднується з зусиллями щодо розширення співпраці з країнами

походження та транзиту мігрантів для боротьби з контрабандистами та нелегальними перевізниками.

Для успішної інтеграції мігрантів у суспільство країни ЄС важливо розвивати програми з навчання мов, професійної підготовки та доступу до ринку праці. Це також включає програми з боротьби з дискримінацією та забезпечення рівного доступу до охорони здоров'я та освіти. Інтеграція дозволяє знизити соціальну напругу та допомогти мігрантам швидше адаптуватися до нових умов життя.

Створення легальних маршрутів для трудових мігрантів зменшує потік нелегальної міграції та забезпечує робочу силу країни ЄС. Програми тимчасової трудової міграції знижують тиск на систему притулку та допомагають заповнювати дефіцит кваліфікованих працівників в окремих секторах економіки.

Загалом, вирішення міграційних проблем в ЄС потребує збалансованого підходу, що включає одночасне зміцнення кордонів, забезпечення справедливого розподілу навантаження між країнами-членами та забезпечення інтеграції мігрантів у нові спільноти. Це питання залишається актуальним та важливим, враховуючи глобальні зміни та демографічні виклики, з якими стикається Європа.

ВИСНОВКИ

1. Міграція – це процес переміщення людей з однієї країни або регіону в інший з різних причин, таких як пошук кращих умов життя, робота, освіта, біженство від конфліктів або стихійних лих. Вона є як соціальним, так і політичним явищем, що створює численні виклики.

Мігранти можуть стикатися з мовними, культурними та релігійними бар'єрами, що ускладнює їх інтеграцію в нові громади. Це може викликати напруження між місцевим населенням та прибульцями, а також призводити до соціальної ізоляції. Міграція може збагатити культурне середовище країни, але також може стати причиною конфліктів між різними етнічними та культурними групами, якщо суспільство не готове до взаємодії з новоприбулими.

Мігранти часто зіштовхуються з дискримінацією та нерівними можливостями на ринку праці та в освітніх системах. Міграція впливає на ринок праці, створюючи конкуренцію за робочі місця, що може посилити напругу між місцевими працівниками та мігрантами. У деяких випадках це призводить до зниження заробітної плати або погіршення умов праці.

Міграція може бути причиною політичної напруги як всередині країни, так і між країнами. Держави стикаються з питаннями контролю кордонів, прийому біженців та надання їм правового статусу. Уряди часто стурбовані можливим зв'язком між міграцією та злочинністю, тероризмом або іншими загрозами національній безпеці. Відтік населення, особливо молодих і кваліфікованих кадрів, може призводити до так званого «витоку мізків», що послаблює економічний потенціал країн походження мігрантів.

2. Міграційна політика Європейського Союзу (ЄС) є комплексом правил, механізмів і заходів, спрямованих на регулювання переміщення людей у межах та за межами Союзу. Вона охоплює такі ключові аспекти, як контроль зовнішніх кордонів, захист біженців, інтеграція мігрантів і боротьба з нелегальною міграцією.

ЄС прагне забезпечити легальні шляхи для в'їзду та роботи мігрантів у

країнах-членах. Політика спрямована на залучення кваліфікованих працівників, підтримку студентів і науковців та сприяння економічному зростанню через імміграцію.

Синя карта ЄС – дозволяє висококваліфікованим працівникам з країн, що не є членами ЄС, працювати в Союзі.

Політика ЄС у сфері захисту біженців визначена Женевською конвенцією 1951 року, яка забезпечує захист людям, що тікають від переслідувань або війни. ЄС має спільну систему притулку, що передбачає рівні стандарти для шукачів притулку в усіх країнах-членах. Дублінська угода – визначає, яка країна ЄС відповідає за розгляд заяви на отримання притулку (зазвичай це країна, через яку особа вперше в'їхала в ЄС).

Міграційна політика ЄС – це складна й багатогранна система, яка постійно еволюціонує у відповідь на нові виклики. Вона балансує між необхідністю забезпечення гуманітарного захисту для біженців і контролем нелегальної міграції, а також прагне до забезпечення безпеки та соціальної інтеграції в умовах зростання мобільності населення.

3. Міграційні процеси в Європейському Союзі зумовлені низькими факторами, які можна поділити на економічні, політичні, соціальні, екологічні та демографічні.

Економічні причини : люди часто мігрують у пошуках більш високооплачуваної роботи або кращих умов праці, особливо з країн із низьким рівнем доходу до більш розвинених держав ЄС, кризи, високий рівень безробіття та низький рівень життя спонукають людей шукати кращі умови в більш стабільних економічних країнах ЄС.

Політичні причини : політичні конфлікти, громадянські війни, а також військові конфлікти конфліктують людей шукати безпечніші місця для проживання, зокрема в країнах ЄС, уряди, які порушують права людини або переслідують політичних опонентів, змушують громадян шукати притулку в країнах ЄС, де вони можуть почуватися вільніше та захищеними.

Соціальні причини : люди часто мігрують до країни, де вже перебувають

свої батьки, з планом возз'єднання сім'ї, багато хто мігрує, щоб забезпечити своїм дітям кращу освіту або отримати доступ до високоякісних медичних послуг.

Екологічні причини : зміни клімату, такі як посухи, підняття рівня моря або інших природних катастроф, змушують людей переселятися до безпечних регіонів, зокрема до країни ЄС.

Демографічні причини : багато країн ЄС мають старше населення, і для збереження економічної стабільності вони потребують притоку молодих працівників з інших країн.

4. Моніторинг сучасних тенденцій міграційних процесів у Європейському Союзі (ЄС) є місцем для розуміння у потоках змін та адаптації відповідної політики.

Війна в Україні, а також конфлікти на Близькому сході та в Африці спричинили значний наплив біженців до країни ЄС. Наприклад, війна в Україні призвела до найбільшої хвилі біженців в Європі після Другої світової війни. Країни, такі як Польща, Німеччина та інші держави Центральної Європи, стали основними напрямками переселення українців.

Соціальні та економічні кризи в Північній та Західній Африці (наприклад, у Лівії, Судані) також впливають на міграційні процеси, оскільки мігранти часто намагаються дістатися через Середземне море до Європи.

Через зростання нелегальної міграції країни ЄС почав посилювати контроль на зовнішніх кордонах. ЄС намагається координувати розподіл біженців між країнами-членами, але це вимагає значних політичних дебатів.

5. Міграційні процеси в Європейському Союзі (ЄС) мають значний вплив на суспільство, економіку та політику, створюючи як виклики, так і нові можливості для розвитку.

Виклики: міграція зумовлює потребу в адаптації мігрантів до соціокультурних норм країн-членів ЄС. Якщо викликати труднощі через мовні бар'єри, різницю в звичаях і релігійних переконаннях, що може призвести до соціальної ізоляції, напруженості та конфліктів. Інтеграція вимагає інвестицій у

програми з вивчення мови, освіти та зайнятості, а також створення сприятливих умов для соціальної адаптації. Вплив міграції часто стає предметом політичних дискусій і причиною зростання підтримки популістських та націоналістичних партій, які виступають проти міграції. Це ускладнює формування єдиної політики ЄС щодо міграції.

Можливості: міграція може допомогти вирішити проблему старіння населення та дефіциту робочої сили в багатьох країнах ЄС. Молоді та працездатні мігранти здатні сприяти зростанню економіки та стабілізувати ринок праці. Мігранти, які володіють спеціалізованими навичками, можуть заповнити прогалини в таких галузях, як ІТ, медицина та інженерія. Міграція сприяє культурному різноманіттю, що може стимулювати креативність та інновації. Міграційні процеси збагачують суспільство через нові ідеї, традиції та міжкультурний діалог.

6. Вирішення міграційних проблем в Європейському Союзі є великим питанням, яке потребує комплексного підходу. Через різноманітність причин, що призводять до міграції (війни, економічні труднощі, переслідування), ЄС зіткнувся з серйозними проблемами в управлінні потоками мігрантів у сфері та їх інтеграції в суспільство країн-членів

ЄС потребує єдиної системи надання притулку, яка б забезпечувала рівний розподіл біженців між країнами-членами. Дублінська система (як вважають, що біженці мають подавати заяву про притулок у першій країні ЄС, куди вони прибули) часто перевантажує країни на зовнішніх кордонах ЄС, таких як Італія та Греція.,

Щоб уникнути нелегальної міграції, ЄС інвестує у посилення безпеки своїх зовнішніх кордонів. Це включає розширення ресурсів Frontex – Агентства Європейського Союзу з охорони зовнішніх кордонів. Позиція контролю на кордонах поєднується з зусиллями щодо розширення співпраці з країнами походження та транзиту мігрантів для боротьби з контрабандистами та нелегальними перевізниками.

Для успішної інтеграції мігрантів у суспільство країни ЄС важливо

розвивати програми з навчання мов, професійної підготовки та доступу до ринку праці. Це також включає програми з боротьби з дискримінацією та забезпечення рівного доступу до охорони здоров'я та освіти. Інтеграція дозволяє знизити соціальну напругу та допомогти мігрантам швидше адаптуватися до нових умов життя.

Створення легальних маршрутів для трудових мігрантів зменшує потік нелегальної міграції та забезпечує робочу силу країни ЄС. Програми тимчасової трудової міграції знижують тиск на систему притулку та допомагають заповнювати дефіцит кваліфікованих працівників в окремих секторах економіки.

Загалом, вирішення міграційних проблем в ЄС потребує збалансованого підходу, що включає одночасне зміцнення кордонів, забезпечення справедливого розподілу навантаження між країнами-членами та забезпечення інтеграції мігрантів у нові спільноти. Це питання залишається актуальним та важливим, враховуючи глобальні зміни та демографічні виклики, з якими стикається Європа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баланюк Д. М. Стратегія міграційної політики в період національно-державного будівництва. *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).
2. Безуглий П. Г. Теоретичні засади дослідження міграційних процесів. *Політичне життя*. 2018. №1. С. 5–13.
3. Білошицький С. Сучасна міжнародна міграція як політична проблема та об'єкт політичної науки. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/biloshytskyi_suchasna.pdf (дата звернення: 08.10.2024).
4. Бондаренко К. І. Соціокультурні чинники формування міграційної політики у суспільстві, що трансформується. *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).
5. Гетьманцева Н. Проблеми міграції як соціального явища. Правові виклики сучасності: міжнародна міграція в умовах глобалізації *Матеріали I Міжнародної науково-практичної онлайн конференції 23 жовтня 2020 року м. Чернівці*. С. 40–43.
6. Дзеніс О., Шарко Н. Міжнародна міграція робочої сили в сучасних умовах та її вплив на міграційну політику держави. *Економіка та суспільство*, (37). 2020. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-20> (дата звернення: 08.10.2024).
7. Дракохруст Т. В. Про державну міграційну політику: сучасне розуміння. *Право і суспільство*. 2019. № 2. С. 126-130.
8. Дударьов В. В. Зовнішня політика європейської середньої держави за умов глобалізації (на прикладі Великої Британії, Польщі і України). *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).
9. Завидівська О. І. Лекція № 12 міжнародна трудова міграція. URL:

https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/28126/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%E2%84%9612_%D0%9C%D0%95%D0%92%20_2020.pdf (дата звернення: 08.10.2024).

10. Короленко Н. В. Міжнародна міграція робочої сили: причини та наслідки. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.85> (дата звернення: 08.10.2024).

11. Короленко Н. В., Петросян А. А. Міжнародна міграція робочої сили: причини та наслідки. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8515> (дата звернення: 08.10.2024).

12. Малиновська О. Міграційна політика в Україні : формування, зміст, відповідність сучасним вимогам. *Інститут економічних досліджень і політичних консультацій* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 08.10.2024).

13. Нікітіна А. В., Цховребова Є. Н. Work migration of the labour force: problems and ways of solving emigration in Ukraine. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 72–77.

14. Норовічук О. С. Проблема міграції в сучасних міжнародних відносинах: науковий дискурс. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. Том 2 № 12 (2020). URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/9239> (дата звернення: 08.10.2024).

15. Рибаківський Л. Іммігранти як учасники політичного процесу : сучасний стан і перспективи розвитку. *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).

16. Сірант М. М. Статус біженців у Європейському Союзі. *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).

17. Стасюк М. О. Міжнародна трудова міграція на сучасному етапі ринкової трансформації економіки України. *Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського* : офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 08.10.2024).

08.10.2024).

18. Шапаренко О. І. Державна міграційна політика: шляхи регулювання та принципи. *Право та державне управління*. 2019. № 2 (35). С. 252-257.

19. Шиманська К. В. Теоретичні засади дослідження процесів міжнародної міграції: аналіз розвитку та ключових положень міграційних теорій. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2017. № 1. С. 127–137.

20. Юськів Б. Міжнародна трудова міграція і державна міграційна політика. *Регіональна економіка*. № 2. С. 134-140.

21. A new asylum and migration management regulation. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/eu-migration-asylum-reform-pact/asylum-migration-management/> (дата звернення: 08.10.2024).

22. Aleena T Sabu EU and Migration: Challenges Ahead. 2024. URL: https://www.icwa.in/show_content.php?lang=1&level=1&ls_id=10608&lid=6735#:~:text=European%20society%20faces%20a%20variety,asylum%20issues%20in%20EU%20countries. (дата звернення: 08.10.2024).

23. Applications for asylum in the EU+ URL: <https://euaa.europa.eu/lat-myr2024> (дата звернення: 08.10.2024).

24. Bello C. The EU faces a major demographic decline with 27.3 million fewer people by 2100. Euronews. 2024. URL: <https://www.euronews.com/next/2023/04/04/china-sees-first-population-decline-in-six-decades-where-does-the-eu-stand#:~:text=The%20European%20Union%20is%20on,27.3%20million%20people%20C%20by%202100> (дата звернення: 08.10.2024).

25. Climate change and migration in vulnerable countrie. URL: https://publications.iom.int/system/files/pdf/climate_change_and_migration_in_vulnerable_countries.pdf (дата звернення: 08.10.2024).

26. Common European Asylum System. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/common-european-asylum-system_en (дата звернення: 08.10.2024).

27. Conrad Hackett 5 facts about the Muslim population in Europe. 2024. URL: [https://www.pewresearch.org/short-reads/2017/11/29/5-facts-about-the-muslim-population-in-europe/#:~:text=In%20addition%2C%20the%20average%20Muslim,Muslim%20woman%20\(1.6%20children\).](https://www.pewresearch.org/short-reads/2017/11/29/5-facts-about-the-muslim-population-in-europe/#:~:text=In%20addition%2C%20the%20average%20Muslim,Muslim%20woman%20(1.6%20children).) (дата звернення: 08.10.2024).
28. EU Blue Card. Essential information. URL: https://immigration-portal.ec.europa.eu/eu-blue-card/essential-information_en (дата звернення: 08.10.2024).
29. EU migration and asylum policy. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/#role> (дата звернення: 08.10.2024).
30. European Countries tighten borders. (2024, January 11). Reuters. Retrieved February 5, 2024. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/european-countries-tighten-borders-2023-11-24/> (дата звернення: 08.10.2024).
31. European Union Agency for Fundamental Rights. URL: <https://fra.europa.eu/en/eu-charter/article/18-right-asylum#:~:text=Given%20the%20level%20of%20protection,in%20relation%20to%20asylum%20matters> (дата звернення: 08.10.2024).
32. Exploring migration causes: why people migrate. 2024. URL: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20200624STO81906/exploring-migration-causes-why-people-migrate#:~:text=People%20migrate%20for%20many%20reasons,Find%20out%20more.&text=The%20total%20number%20of%20non,Eurostat%2C%20the%20EU's%20statistical%20office.> (дата звернення: 08.10.2024).
33. How the EU manages migration flows. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/managing-migration-flows/#skills> (дата звернення: 08.10.2024).
34. How to solve Europe's migration crisis. URL: <https://www.politico.eu/article/solve-migration-crisis-europe-schengen/> (дата звернення: 08.10.2024).

35. Kamuran Samar Number of refugees and asylum seekers in Europe keeps rising, data shows. 2024. URL: <https://www.euronews.com/my-europe/2024/09/04/number-of-refugees-and-asylum-seekers-in-europe-keeps-rising-data-shows> (дата звернення: 08.10.2024).

36. Latest Asylum Trends - Mid-Year review. 2024. URL: <https://euaa.europa.eu/lat-myr2024> (дата звернення: 08.10.2024).

37. Latest Asylum Trends - Mid-Year review. URL: <https://euaa.europa.eu/lat-myr2024> (дата звернення: 08.10.2024).

38. Live and work in the European Union! URL: <https://www.apply.eu/> (дата звернення: 08.10.2024).

39. Migration and asylum pact/ю URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/eu-migration-asylum-reform-pact/> (дата звернення: 08.10.2024).

40. Migration and asylum. A united European response. 2024. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/migration-and-asylum_en#strengthening-eu-external-borders (дата звернення: 08.10.2024).

41. Migration and Home Affairs. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/new-pact-migration-and-asylum_en (дата звернення: 08.10.2024).

42. Migration and Migrants: A Global Overview. URL: <https://worldmigrationreport.iom.int/what-we-do/world-migration-report-2024-chapter-2/international-migrants-numbers-and-trends> (дата звернення: 08.10.2024).

43. Migration and Migrants: Regional Dimensions and Developments. URL: <https://worldmigrationreport.iom.int/what-we-do/world-migration-report-2024-chapter-3/Europe> (дата звернення: 08.10.2024).

44. Migration and the EU. Challenges, opportunities, the role of EIB. URL: https://www.eib.org/attachments/thematic/migration_and_the_eu_en.pdf (дата звернення: 08.10.2024).

45. Migration to the EU: facts, not perceptions. United Nations Western

Europe. 2023. URL: <https://unric.org/en/migration-to-the-eu-facts-not-perceptions/#:~:text=In%202021%2C%202.26%20million%20people,that%20also%20reflect%20previous%20arrivals> (дата звернення: 08.10.2024).

46. Migration to the EU: facts, not perceptions. URL: <https://unric.org/en/migration-to-the-eu-facts-not-perceptions/> (дата звернення: 08.10.2024).

47. One Phase Closes for the New Pact on Migration and Asylum. Now. migrationpolicy.org. 2023. URL: <https://www.migrationpolicy.org/news/new-pact-migration-asylum> (дата звернення: 08.10.2024).

48. Pact on Migration and Asylum. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en (дата звернення: 08.10.2024).

49. Simon Usherwood What are the EU's new migration rules, and why did they take so long to pass? 2024. URL: <https://theconversation.com/what-are-the-eus-new-migration-rules-and-why-did-they-take-so-long-to-pass-227692> (дата звернення: 08.10.2024).

50. Teresa Nogueira Pinto Between a rock and a hard place: the EU's transactional approach to migration. 2024. URL: <https://mixedmigration.org/the-eu-transactional-approach-to-migration/> (дата звернення: 08.10.2024).

51. The Council adopts the EU's pact on migration and asylum. 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/05/14/the-council-adopts-the-eu-s-pact-on-migration-and-asylum/> (дата звернення: 08.10.2024).

52. The economic impact of migration on Europe. (2024, January 23). Euronews. URL: <https://www.euronews.com/business/2024/01/22/the-economic-impact-of-migration-on-europe#:~:text=The%20recent%20surge%20in%20migration,of%20Europe%20and%20its%20states.> (дата звернення: 08.10.2024).

53. The EU Pact on Migration and Asylum, Explained. URL: <https://hias.org/news/eu-pact-migration-and-asylum-explained/> (дата звернення: 08.10.2024).

54. The EU Pact on Migration and Asylum. URL: <https://eu.boell.org/en/eu-migration-asylum> (дата звернення: 08.10.2024).

55. The European Union Agency for Asylum (EUAA). URL: <https://euaa.europa.eu/about-us/what-we-do> (дата звернення: 08.10.2024).

56. Understanding EU action against migrant smuggling. 2023. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/757577/EPRS_BRI\(2023\)757577_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/757577/EPRS_BRI(2023)757577_EN.pdf) (дата звернення: 08.10.2024).

57. Unlock Resources That Help Immigrants Integrate Easily. URL: https://master-pieced.org/our-programs/fit-in-usa/?gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMI0fnirNP_iAMVMxiiAx0OBiqLEAAYASAAEgJJ7fD_BwE (дата звернення: 08.10.2024).

58. What more can be done to tackle the migration crisis? URL: https://youth.europa.eu/nmfe/what-more-can-be-done-tackle-migration-crisis_en#:~:text=Stop%20wars%2C%20stand%20up%20against,Education%2C%20Language%20courses%2C%20etc. (дата звернення: 08.10.2024).

59. What's actually in the EU's migration deal? 2024. URL: <https://www.politico.eu/article/eu-migration-deal-asylum-seekers-relocation/> (дата звернення: 08.10.2024).

60. What's actually in the EU's migration deal? URL: <https://www.politico.eu/article/eu-migration-deal-asylum-seekers-relocation/> (дата звернення: 08.10.2024).